

Miljøgodkendelse af kvægbruget på Jelstrupvej 9, 9600 Aars

Gældende fra
14. april 2025

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Afgørelse	3
3. Situationsplan	5
4. Vilkår	7
4.1 Anlæg og teknologi	7
4.2 Forebyggelse af forurening	8
4.3 Forebyggelse af gener	10
4.4 BAT for drift og ressourceforbrug	11
4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	11
4.6 Ophør	11
5. Kommunens vurdering	12
5.1 Anlæg og teknologi	12
5.2 Forurening fra husdyrbruget	13
5.3 Gener fra husdyrbruget	17
5.4 Samlet vurdering	18
6. Øvrige oplysninger	18
6.1 Andre tilladelser	18
6.2 Offentliggørelse	18
6.3 Tilsynsmyndighed	19
6.4 Klage og søgsmål	19
6.5 Underretning	20
6.6 Stamdata	21
7. Bilag	22
7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering	22

2. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 1 i husdyrbrugloven¹ til husdyranlægget på Jelstrupvej 9, 9600 Aars, matr. nr. 4q Hvorvarp By, Ulstrup. CVR-nr. for bedriften er 45262995, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 32977 der drives i samdrift med Tinghøjvej 22 CHR nr. 64376. Husdyrbrugene er driftsmæssigt forbundet, men ikke forureningsmæssigt forbundet, da afstanden er over 100 m og er større end 50 % af geneafstanden til enkeltbolig, Jelstrupvej 9 godkendes derfor alene.

Der gives dispensation i forhold til afstand til egen boring fra stalden "12. kvæg ny". Stalden bliver med dybstrøelse i en eksisterende bygning, som er i god stand, det vil derfor være ressourcemæssigt ufornuftigt at opføre en ny bygning, som overholder afstandskravene. Stalden er med fast, tæt bund, hvilket hindrer nedsivning af gødning.

Det er første gang, der søges om godkendelse efter stipladsmodellen til ejendommen, derfor bliver hele husdyrbrugets miljøforhold vurderet samlet. Den eksisterende tilladelse bortfalder, når denne godkendelse er meddelt.

Godkendelse er givet på de vilkår som er listet i kapitel 4. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis projektet ikke er gennemført og byggeri ikke er færdig-meldt inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Hvis godkendelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år².

Vilkårene i miljøgodkendelsen har 8 års retsbeskyttelse, fremkomst af ny BAT eller opståede miljøproblemer kan dog medføre skærper på et tidligere tidspunkt.

Miljøgodkendelsen omfatter

Ejendommen omfatter stald- og opbevaringsanlæg til en malkekvægproduktion med køer, kvier og kalve. Den nuværende ændring omfatter etablering af to nye stalde på hhv. 2.086 m² og 2.601 m², ny plads til kalvehytter, to nye gyllebeholdere, en ny ensilageplads, en ny møddingsplads og en ny opsamlingstank til overfladevand, samt ombygning i eksisterende bygninger. Der søges om mulighed for at etablere teltoverdækning på 3 gyllebeholdere Se kapitel 3 – situationsplan.

Vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport (se kapitel 7) er gennemgået, vurderet (i kapitel 5) og fundet tilfredsstillende. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt.

Det er kommunens vurdering, at dispensationen fra afstandskravet til egen boring kan gives, da boringen ligger uden for stalden, hvor der ikke færdes dyr, som afsætter gødning. Stalden er i god bygningsmæssig stand og kan efter en renovering anvendes til kvægproduktion.

¹ Lovbek. nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² Husdyrbruglovens §§ 59a

Miljøgodkendelse af kvægbrug på Jelstrupvej 9, 9600 Aars

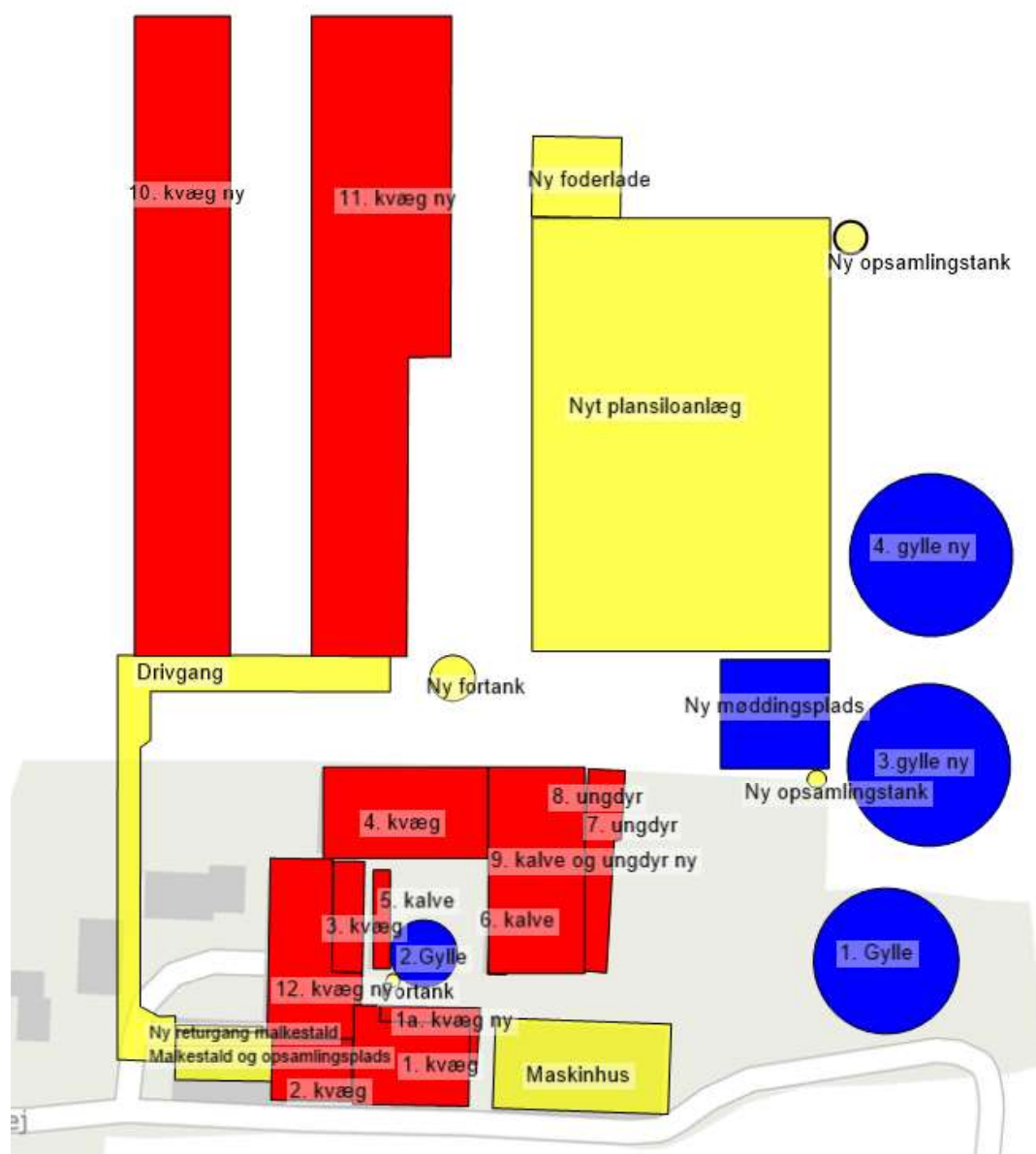
Vesthimmerlands Kommune vurderer, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift og ikke vil påvirke området's landskabelige værdier væsentligt. Vi vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper, hverken i eller uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Endeligt vurderer vi, at driften af anlægget ikke vil være til gene for de omkringboende.

På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Vesthimmerlands Kommune
Ellen Marie Larsen
Agronom

3. Situationsplan

Situationsplanen indeholder bygninger med produktionsarealer, gødningsopbevaring og andet.

Staldnavn og bygningsstørrelse/produktionsareal:

Eksisterende

- 1. kvæg – 342 m² / 341 m²
- 2. kvæg – 168 m² / 54 m²
- 3. kvæg – 117 m² / 114 m²
- 4. kvæg – 517 m² / 324 m²
- 5. kalve – 56 m² / 33 m²
- 6. kalve – 62 m² / 33 m²
- 7. ungdyr – 218 m² / 135 m²
- 8. ungdyr – 21 m² / 20 m²
- Gyllebeholder 1 fra 2002 på 2.500 m³
- Gyllebeholder 2 fra 1979 på 452 m³

Nyt

1a. kvæg ny – 64 m² / 63 m²

9. kalve og ungdyr ny – 678 m² / 415 m²

10. kvæg ny – 2.086 m² / 1.518 m²

11. kvæg ny – 2.601 m² / 1.712 m²

12. kvæg ny – 445 m² / 220 m²

Gyllebeholder 3 på 3.500 m³

Gyllebeholder 4 på 3.500 m³

Ny møddingsplads på 400 m²

Ny ensilageplads på 4.400 m²

Ny opsamlingsstank til restvand

4. Vilkår

4.1 Anlæg og teknologi

1. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes i overensstemmelse med ovenstående situationsplan og som anført:

Stald	Staldtype	Produktionsareal, m ²	Dyretyper
1. kvæg 342 m ²	Sengestald m. spalter, (bagskyl el. ringkanal)	341	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
1a. kvæg ny 64 m ²	Sengestald m. spalter, (bagskyl el. ringkanal) NYT	63	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
2. kvæg 168 m ²	Sengestald m. spalter, (bagskyl el. ringkanal)	54	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
3. kvæg 117 m ²	Sengestald m. spalter, (bagskyl el. ringkanal)	114	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
4. kvæg 517 m ²	Sengestald m. spalter, (bagskyl el. ringkanal)	222	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
	Dybstrøelse	102	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
5. kalve 56 m ²	Dybstrøelse	33	Kalve (under 6 mdr.)
6. kalve 62 m ²	Dybstrøelse	33	Kalve (under 6 mdr.)
7. ungdyr 218 m ²	Dybstrøelse	135	Kalve (under 6 mdr.)
8. ungdyr 21 m ²	Dybstrøelse	20	Kalve (under 6 mdr.)
9. kalve og ungdyr ny 678 m ²	Dybstrøelse NYT	415	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
10. kvæg ny 2.086 m ²	Sengestald m. fast drænet gulv med ajle afløb og skrab hver 2. time NYT	1.518	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
11. kvæg ny 2.601 m ²	Sengestald m. fast drænet gulv med ajle afløb og skrab hver 2. time NYT	1.332	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
	Dybstrøelse NYT	277	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
	Dybstrøelse NYT	103	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
12. kvæg ny 445 m ²	Dybstrøelse NYT	220	Alle kvægtyperne: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Samlet		<u>4.982</u>	

2. Drivgang og gangarealer, som ikke skræbes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2 gange dagligt.

3. Drivgangen skal etableres med fast, tæt bund og der skal til enhver tid være en kant på drivgangen, som kan forhindre, at overfladevand fra drivgangen løber ud på jorden, overfladevandet skal ledes til gyllesystem.
4. Afstanden fra drivgangen til boringen skal være mindst 10 m.
5. I dybstrøelsesafsnittene skal dybstrøelsen altid være tør i overfladen. Dette kan ske ved hyppig udmugning, eller ved at der hyppigt strøs med halm eller andet tørstof.
6. Gødningslagre skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Gødningstype	Areal, m ²	Overdækning
Gyllebeholder 1, 2.500 m ³	Flydende	563	Telt
Gyllebeholder 2, 452 m ³	Flydende	120	Flydelag
Gyllebeholder 3, 3.500 m ³	Flydende	708	Flydelag evt. telt
Gyllebeholder 4, 3.500 m ³	Flydende	708	Flydelag evt. telt
Møddingplads	Fast (kvæg, heste, får og geder)	400	Tætssluttende og vand-tæt materiale

7. Gyllebeholder nr. 1 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
8. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
9. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
10. Teltoverdækningen på gyllebeholder 1 skal etableres senest ½ år efter godkendelsen er givet.
11. Ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Areal, m ²	Antal sektion	Bagkant	Afløb til
Ny plansiloanlæg	4.400	1	Mur eller randzone	Ny opsamlingstank

Landskab

12. De nye bygninger skal opføres i ikke-reflekterende materialer og i farver indenfor jordfarveskalaen.

4.2 Forebyggelse af forurening

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

13. Der skal altid være en opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrbrugets husdyrgødning på mindst 9 måneder.

14. Gyllebeholderne skal inspiceres mindst en gang om året, og evt. vedligeholdelse skal udføres.
15. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller – siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
16. I tilfælde af etablering af ensilagestak i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Spildevand og overfladevand

17. Inden opførelsen af de nye bygninger skal der indsendes en redegørelse for håndtering af tagvand fra de nye bygninger. Det må påregnes, at der vil blive stillet krav om etablering af neddrøslingsbassin eller nedsivning af tagvand, såfremt Vesthimmerlands Kommune vurderer at det er nødvendigt.
18. Overfladevand fra ensilagepladsen skal ledes til en opsamlingstank, hvorfra det må sprinkles ud. Dimensioneringen af udsprinklingsanlægget skal følge de anvisninger, som er opstillet i Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 "Udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads".
19. Ved udsprinkling af vand fra ensilagepladsen skal der holdes en afstand på minimum 50 m til søer, vandløb, dræn og grøfter.
20. Overfladevand fra ensilagepladsen må ikke udsprinkles i perioder, hvor jorden er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. I disse perioder skal det ledes til opsamlingstank eller gyllebeholder.
21. Dieseltanke skal placeres på fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
22. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
23. Smøreolie, hydraulikolie, motorolie og lignende skal opbevares efter reglerne i "Vesthimmerlands Kommunes forskrift for opbevaring af olier og kemikalier" så der ikke opstår risiko for forurening.
24. Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft og kloak.

Uheld og risici

25. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 99 66 70 00.
26. Spild af miljøfarlige stoffer (olie, kemikalier etc.) skal straks opsamles.

4.3 Forebyggelse af gener

Lugt

27. Der skal altid være god staldhygiejne i alle staldafsnit
28. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.

Støv

29. Transport til og fra ejendommen skal ske på en måde, som begrænser støvgener for omboende.

Støj

30. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*): Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

31. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.
32. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Lys

33. Belysning i stalde skal være slukket eller nedroslet mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

Skadedyr

34. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

35. Forekomst af rotter skal forebygges. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

4.4 BAT for drift og ressourceforbrug

Ressourceforbrug

36. Køleanlægget skal mindst en gang om året kontrolleres og vedligeholdes, således det altid fungerer energimæssigt optimalt.

4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

37. Der skal altid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentation skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
38. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med beredskabsplanen.
39. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der kunne fremvises dokumentation for at afløb på ensilagepladsen, møddingspladsen og stalde er udført af en autoriseret kloakmester.

4.6 Ophør

40. Ved ophør af virksomheden skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning. Gødning skal anvendes i overensstemmelse med gødningsanvendelsesbekendtgørelsen³.

³ Bek. nr. 931 af 16-07-2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

5. Kommunens vurdering

Ansøger har i projektbeskrivelsen og miljøkonsekvensrapporten⁴ redegjort for udvidelsen og beskrevet husdyrbrugets potentielle indvirkning på omgivelserne.

Kommunen har behandlet ansøgningen på grundlag af disse oplysninger. Det er kommunens vurdering, at oplysningerne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i husdyrbruksloven.

Generelle forhold/historik

Ejendommen på Jelstrupvej 9, 9600 Aars har ikke en miljøgodkendelse. Der er siden 2007 givet flere godkendelser og skift i dyretyper, men de er ikke blevet udnyttet og det nuværende tilladte dyrehold, er tilladt ved en tilsynsafgørelse i 2003.

Ansøger ønsker nu en miljøgodkendelse efter § 16a til kvægproduktion i eksisterende bygninger og udvidelse med flere nye stalde, pladser, opbevaringsanlæg, drivgange og foderopbevaring.

For eksisterende produktionsarealer betragtes denne godkendelsen som udnyttet, når afgørelsen er meddelt i sidste instans. Ansøger har en frist på 6 år til at udnytte udvidelserne.

5.1 Anlæg og teknologi

Ansøger har i projektbeskrivelsen beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold. Ejendommen ligger ca. 1,5 km vest for Aars by og 1,2 km vest for Aars golfbane i et område med spredt bebyggelse i det åbne land. Ca. 250 m øst for anlægget løber Hvorvarp bæk.

Ifølge kommuneplanen ligger ejendommen i landskabskarakterområde "Aars morænelandskab". Området er præget af det dyrkede landbrugslandskab med spredt bebyggelse, flere læhegn og mindre beplantninger. Ejendommen Jelstrupvej 9 ligger i et område med stor terrænvariation, mod nord, vest og syd er det omkringliggende landskab højere end ejendommen og ejendommen bliver dermed ikke markant fra disse områder. Mod øst er landskabet mere fladt og faldende ned mod Hvorvarp bæk. Øst for ejendommen er der over 1 km til veje og beboelser, og det vurderes dermed, at afstanden medvirker til, at ejendommen heller ikke vil virke markant herfra.

Området er i Kommuneplan 2021 udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde, som er områder der bl.a. vurderes at kunne rumme store landbrugsbyggerier og hvor landbruget skal prioriteres. I forbindelse med udvidelsen etableres to nye stalde på hhv. 2.086 m² og 2.601 m², ny plads til kalvehytter, to nye gyllebeholdere, en ny ensilageplads og et nyt opsamlingsbassin til overfladevand, samt ombygning i eksisterende bygninger. Ansøger har redegjort for, at det ansøgte vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift, idet der er behov for nye stalde og opbevaringsanlæg for at leve op til velfærdskravet for kvæg og en høj kvalitet i foderet. Kommunen er enig i den vurdering.

Ejendommen vil fremstå som en harmonisk enhed, hvor alle bygninger ligger i direkte tilknytning til hinanden, og der er ingen væsentlige forskelle i farve- og materialevalg, der giver et disharmonisk udtryk. Der er beplantninger i området omkring ejendommen, som indpasser ejendommen i landskabet. Der er tale om en udvidelse af et eksisterende husdyrbrug, og at landskabet således ikke i

⁴ kapitel 7

forvejen er uforstyrret. Udvidelsen vurderes dermed ikke at ændre den landskabelige påvirkning markant, sammenlignet med den påvirkning, som det eksisterende byggeri på ejendommen allerede medfører.

På arealet, hvor der er ansøgt om opførelse af de to nye stalde, er der registreret fortidsminder uden beskyttelse. Der har tidligere været lavet arkæologiske undersøgelser. Vesthimmerlands museum har efter forespørgsel i denne sag meldt arealet færdigt undersøgt.

Projektet overholder husdyrbruglovens afstandskrav til omkringboende og byer med en stor margin.

Kommunen har fastholdt tiltag til indpasning af byggeriet med vilkår. Det er derfor Vesthimmerlands Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil tilsidesætte de landskabelige værdier eller er i konflikt med planer for udvikling i kommunen.

Ammoniakemission samt reduktion jf. Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

I projektbeskrivelsen har ansøger redegjort for at husdyrbruget er indrettet og drives således at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT er truffet.

Ejendommens faktiske ammoniakemission er på 5.548 kg NH₃-N/år. BAT kravet er på det samme. Dermed er husdyrbrugslovens BAT krav overholdt.

De eksisterende stalde er enten dybstrøelse eller sengestalde med spalter, hvilket også anses for at være BAT til kvæg, når det er i eksisterende stalde. Disse staldafsnit er sat til 'Eksisterende staldafsnit'.

Med denne godkendelse lovgiggøres en udvidelse af spaltearealet i stalden "1a. kvæg ny". En udvidelse med et spaltegulv opfylder ikke BAT kravet. For at overholder BAT kravet har ansøger valgt etablering af teltoverdækning på gyllebeholder 1. Der er sat vilkår om at teltoverdækningen skal være etableret senest ½ år efter at godkendelsen er givet.

I de øvrige nye staldafsnit er produktionsarealerne alle med dybstrøelse eller fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, hvilket anses for at være BAT til kvæg. BAT-forudsætningen er sat til "Nyt staldafsnit".

Der er for de fleste produktionsarealer valgt flexgruppen "alle kvæg", hvilket betyder en større fleksibilitet for ansøger. På de eksisterende kalvepladserne ("5. kalve", "6. kalve", "7. ungdyr" og "8. ungdyr") er valgt "kalve under 6 mdr."

Kommunen vurderer, at ammoniakemissionen er reduceret til BAT niveau ved anvendelse af BAT gulve på de fleste nye produktionsarealer og ved at etablere teltoverdækning på gyllebeholder 1.

5.2 Forurening fra husdyrbruget

Ansøger har beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt arbejdsgang ved driftsforstyrrelser og uheld.

Ammoniakdeposition og beskyttet natur

I ovenstående kapitel vurderede vi, at ansøger har gjort det nødvendige for at sikre, at staldanlægget lever op til BAT hvad angår ammoniakemission, så der ikke udledes mere ammoniak fra ejendommen end man kan forvente fra et anlæg af denne type og alder.

Selv om ejendommen lever op til BAT i forhold til ammoniakemission skal det også vurderes om anlægget kan påvirke nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer. Idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer.

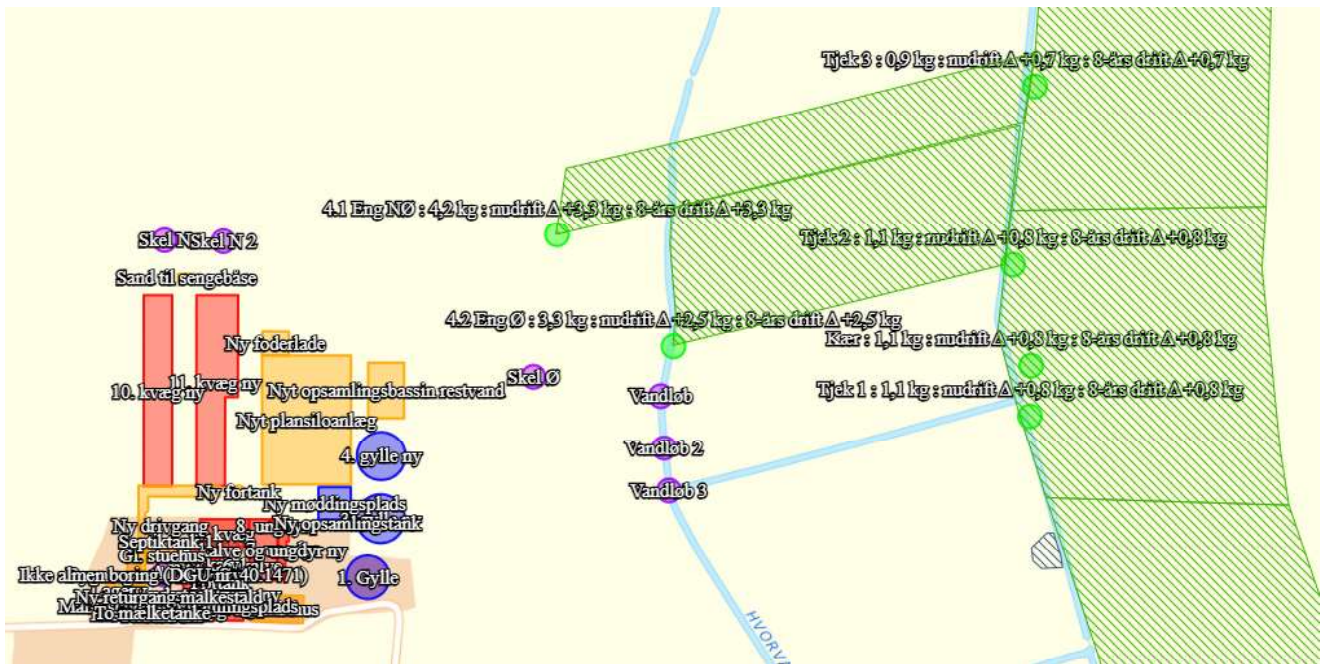
Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniak er dokumenteret overholdt. I vurderingen af hvor meget projektet påvirker den omkringliggende natur, er der set på worst-case. Den total ammoniakemission fra husdyrbruget er på 5.548 kg N/ha/år, hvilket er 4.024 kg N/ha/år mere end i nudrift og i 8 årsdrift. Baggrundsbelastningen i området ligger på 13,9 kg N/ha/år.

Nærmeste Natura 2000 områder er Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal (nr. 15) ca. 4,8 km øst for ejendommen. Nærmeste kategori 1 natur er et overdrev i dette område. I husdyrgodkendelse.dk er det beregnet, at der ikke sker en ammoniakdeposition til kategori 1 natur fra ejendommen.

Nærmeste kategori 2 natur er et hedeareal, som ligger ca. 2,1 km nord for ejendommen. I husdyrgodkendelse.dk er det beregnet, at der er en ammoniakdeposition på 0,1 kg N/ha pr år til kategori 2 natur fra ejendommen. Totaldepositionskravet på 1 kg N/ha pr år i husdyrbrugloven er overholdt.

Nærmeste kategori 3 natur er et moseareal, som ligger ca. 600 m sydvest for ejendommen. I husdyrgodkendelse.dk er det beregnet, at der sker en merdepositionen på 0,3 kg N/ha pr år til kategori 3 natur i forhold til nudrift og 8 års drift. Når merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, kan der ifølge husdyrloven ikke stilles krav til at nedbringe emissionen.

Ud over de nævnte kategori 1, 2 og 3 naturarealer er der også andre beskyttede § 3 naturarealer i området, det drejer sig om enge og søer. Det nærmeste § 3 beskyttede areal er et engareal ca. 200 m nordøst for "11. kvæg ny". I husdyrgodkendelse.dk er merdeposition beregnet til 3,3 kg N i forhold til nudrift og 8 års drift. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at den ansøgte udvidelse på Jelstrupvej 9, vil medføre en merdeposition på mere end 1 kg N pr ha pr år for nærtliggende engarealer. Merdepositionen på de nærmeste enge er hhv. 3,3 og 2,5 kg N. Se nedenstående kort hvor beregningspunkterne hedder hhv. "4.1 Eng NØ" og "4.2 Eng Ø".

Den nordligste eng (punkt 4.1) blev besigtiget i 2020. Engen er i moderat-ringe tilstand, Der blev registreret 16 plantearter, hvoriblandt der er 2 stjernearter: Kærtidsel og vand-skræppe. Vegetationen er domineret af græsser som engrævehale, fløjlsgræs og røgræs. Vi kan se på historikken, at begge engarealer er kulturrenge der har været gødsket og i sået græs med års mellemrum.

Ud fra dette, er det kommunens vurdering, at engene er næringspåvirkede, og at den ekstra kvælstofdeposition ikke vil føre til, at disse enge ændrer karakter.

På den østlige side af den centrale grøft, er der en natur-eng med stedvise kvælstoffølsomme kærpartier. Denne eng blev besigtiget i 2009. Beregningen viser, at kvælstofdeposition hertil er mindre end 1 kg N/ha/år. Det er punkterne "Kær" og "Tjek 1,2,3", hvor merdepositionen er 0,7-0,8 kg N. Disse bliver derfor ikke behandlet yderligere.

Bilag IV vurdering

Der ansøges om miljøgodkendelse til nye staldanlæg, gylletanke, plansiloplads, møddingsplads, opsamlingsstank mm.

Som følge af projektet inddrages et omdriftsareal nord for det eksisterende staldanlæg på Jelstrupvej 9, Aars.

Der er ikke registreret forekomst af bilag IV arter indenfor 2 km fra ejendommen (søgt via Arter.dk d. 24. februar 2025).

Kommunen vurderer, at udvidelsen af ejendommen ikke vil ødelægge voksesteder for bilag IV planter, da projektområdet er et omdriftsareal.

Der er ikke registreret §3 beskyttede søer eller vandhuller indenfor projektområdet. Nærmeste §3 sø ligger ca. 330 m sydvest for projektområdet. Mellem søerne og projektområdet ligger omdriftsarealer. Omkring søerne og øst for søerne ligger et ekstensivt engareal. Projektområdet vurderes ikke som et

egnet yngle- eller rasteområde for padder pga. afstanden og tilstedeværelse af egnede rasteområder (enge) i nærheden af søen.

Der ligger ikke vandløb indenfor projektområdet. Nærmeste vandløb ligger ca. 150 m øst for projektområdet. Mellem vandløbet og projektområdet ligger omdriftsarealer. Projektområdet vurderes ikke som et egnet yngle- eller rasteområde for odder og bæver på grund af afstanden mellem projektområdet og vandløbet samt at projektområdet i forvejen er forstyrret af landbrugsdrift og staldanlægget mod syd.

Kommunen vurderer, at udvidelse af ejendommen ikke påvirker yngle- og rasteområder for arter af flagermus, da der ikke skal fjernes træer, bygninger, fourageringsområder eller læhegn/ledelinjer.

Kommunen vurderer, at udvidelse af ejendommen ikke påvirker yngle- og rasteområder for markfirben, da projektområdet ikke indeholder egnede levesteder (heder, overdrev, diger, skrænter, bar jord o.lign).

Kommunen vurderer samlet, at udvidelsen af ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

Husdyrgødning bliver opbevaret og håndteret efter gældende lovgivning. Der er 2 eksisterende gyllebeholdere og der opføres to nye gyllebeholdere på ejendommen.

Med denne godkendelse gives der lov til en møddingsplads til opbevaring af gødning og foderrester. Dybstrøelsen leveres løbende til biogas.

Ansøger har redegjort for bedriftens samlede kapacitet i gyllebeholdere, og der er vurderet på produktionen af gødning og det overfladevand, som kommer fra arealer med husdyrgødning. Der er også vurderet på hvor meget mængden af regnvand i gyllebeholderene vil blive reduceret med telt-overdækning.

Med denne godkendelse gives der tilladelse til at opføre en ensilageplads på ejendommen. Ensilagepladsen etableres nord for de eksisterende stalde og øst for de nye stalde. Ensilagepladsens areal bliver 4.400 m². Overfladevandet fra ensilagepladsen ledes til et ny opsamlingstank hvorfra vandet udsprinkles.

Spildevand og overfladevand

Husdyrbruget har store områder med befæstet areal og tagflader, hvilket stiller store krav til håndtering af spildevand og overfladevand. Overfladevand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder. Møddingspladsen anvendes også til vask af kalvehytter. Spildevand fra vask af stald og mælkeanlæg ledes til gyllesystem, hvilket fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Vand fra ensilagepladsen ledes til en ny opsamlingstank, hvorfra det udsprinkles. Vandet skal anvendes i overensstemmelse med reglerne for restvand. Ansøger har oplyst at, tagvand og overfladevand fra befæstede arealer uden spild af ensilage og husdyrgødning afledes til overfladen som diffus nedsivning. Det er kommunens vurdering, at der med etablering af de nye stalde vil blive en større mængde tagvand, som skal bortledes. Der er derfor sat vilkår om, at der skal indsendes en redegørelse til kommunen før den nye tilbygning opføres. Kommunen vil så vurdere, hvilke tiltag der er nødvendige for at undgå eventuelle tilstandsændringer i vandløb. Det er kommunens vurdering, at vilkår og den beskrevne håndtering af vandet er miljømæssigt tilfredsstillende.

Affaldshåndtering

Ansøger har oplyst, at affald håndteres i overensstemmelse med reglerne. Det betyder, at affaldet sorteres i forskellige fraktioner og afleveres til genanvendelse, hvis det er muligt.

Uheld og risici

Der er stillet vilkår til, at der på tilsynsmyndighedens forlangende skal kunne fremvises dokumentation for at afløb i forbindelse med etablering af stald/ensilageplads/møddingsplads skal være udført af en autoriseret kloakmester. Vilkåret er stillet for at sikre, at husdyrgødningsbekendtgørelsen regler vedrørende, at afløb skal føres gennem tætte, lukkede ledninger til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8, og der skal være tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb, er overholdt.

Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af forurening med vilkår, ligeledes fastholdes at der skal være en beredskabsplan på ejendommen. Da en beredskabsplan vil reduceres risiko for skader på miljø hvis der skulle ske uheld.

Vi vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller påvirke truede dyre- og plantearter, såvel i som uden for Natura 2000 områder.

5.3 Gener fra husdyrbruget

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener med vilkår.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere i boliger må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Lugt

Den nærmeste enkeltbolig er Jelstrupvej 15 sydvest for ejendommen. Nærmeste by er Aars som ligger øst for ejendommen. Der ligger ingen samlet bebyggelse indenfor afstanden til nærmeste byzone. Da byzone udløser større beskyttelse end samlet bebyggelse er nærmeste beboer med denne beskyttelse ikke udpeget.

I husdyrgodkendelse.dk er der udregnet hvor langt fra husdyrbruget beboelser som minimum skal være placeret, for at sikre at lugten er acceptabel i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringsniveauer. De beregnede korrigerede lugtgeneafstandene er som følger:

Tabel 1: geneafstande og reelle afstande til følsomme recipienter.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet geneafstand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Genekriterie overhold
Byzone	Aars	568	1.555	Ja
Enkelt bolig	Jelstrupvej 15	124	370	Ja

Da begge afstande er væsentligt længere end geneafstanden, vurderes det ikke at husdyrbruget giver anledning til lugt over tålegrænsen fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Øvrige gener

Ansøger har redegjort for hvilke støjkloder, der vil forekomme fra ejendommens aktiviteter og på hvilke tidspunkter, det er alle normale aktiviteter tilknyttet en kvægproduktion og størstedelen er i løbet af dagen.

Lys forventes ikke at blive et problem. Der er en del læhegn omkring ejendommen, som vil virke afskærmende for lyset fra ejendommen.

Støv og rystelser vurderes ikke at blive et problem pga. afstanden til naboer. Der er beplantninger / læhegn i området, som vil virke skærmende. Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer herom fra Aarhus universitet. Hvis der observeres rotter på ejendommen, skal det altid anmeldes til kommunen ifølge lovgivningen.

Det er kommunens vurdering, at beliggenhed samt beskrevne tiltag sikre, at ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener.

5.4 Samlet vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger har redegjort for at ændringen af husdyrbruget, i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, ikke vil indebære væsentlige indvirkninger på miljøet. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f.eks. byggelovgivningen er ikke omfattet heraf. Byggeri og ændret arealanvendelse skal derfor anmeldes særskilt med tilhørende nødvendige beskrivelser og tegningsmaterialer.

Hvis udvidelsen medfører, at indvindingen overskrider vandindvindingstilladelsen, skal der ansøges om en ny vandindvindingstilladelse.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden den 27. november til den 11. december 2024. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 30 dage, i perioden d. 10. marts – 9. april 2025. Der er indkom ingen bemærkninger.

Afgørelsen er annonceret på kommunens hjemmeside d. 14. april 2025.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via hjemmesiden Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 12. maj 2025.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse og har modtaget kopi af denne miljøgodkendelse.

Ejer: Frydendal Jersey I/S
Konsulent: Tina Madsen

tobias@frydendaljersey.dk
tim@farmbrella.dk

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Rådet for Grøn Omstilling	info@rgo.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnvesthimmerland-sager@dn.dk
DN Vesthimmerland	vesthimmerland@dn.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforening	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk , lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF - Nordjylland	vesthimmerland@dof.dk

6.6 Stamdata

Titel	§ 16a miljøgodkendelse på Jelstrupvej 9,9600 Aars
Godkendelsesdato	14. april 2025
IT-ansøgning	246615 version nr. 5
Adresse	Jelstrupvej 9,9600 Aars
Ansøger og ejer	Anders Jakobsen
CVR-nr.	12849397
CHR-nr.	32977
Matr. Nr.	4q Hvorvarp By, Ulstrup
Telefon og E-mail	60519869 og tobiaskjakobsen@hotmail.com
Ansøgers konsulent	Kristina Rasmussen og Tina Madsen, Farmbrella
Udarbejdet af	Ellen Marie Larsen, Vesthimmerlands Kommune
Kontrolleret af	Ayoe Henriksen, Vesthimmerlands Kommune

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport Ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Jelstrupvej 9, 9600 Aars

Konsulent:

Tina Madsen

Miljørådgiver | Cand. Agro

Tlf. 31 39 13 47

tim@farmbrella.dk

Datablad (A)

Ansøger	Frydendal Jersey I/S, Jelstrupvej 9, 9600 Aars
Ejer	Frydendal Jersey I/S, Jelstrupvej 9, 9600 Aars
Husdyrbrugets adresse	Jelstrupvej 9, 9600 Aars
CVR-nummer	45262995
CHR-nummer	32977
Kommune	Vesthimmerlands Kommune
Ejendomsnummer https://www.matriklen.dk/	9557981
Husdyrbrugets matrikel-nr.	4q - Hvorvarp By, Ulstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ja
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	246615
Miljøkonsekvensrapport	Version 4
Godkendelse efter:	Husdyrbruglovens §16a stk. 1
Ansøgning indsendt	17. september 2024 19. februar 2025 10. marts 2025 (ansøger, vand og tagudformning) 11. april 2025 bassin til restvand ændres til opsamlingstank med udsprinkling

Forord

På husdyrbruget Jelstrupvej 9, 9600 Aars, ønskes der miljøgodkendelse efter stipladsmodel. Husdyrbrugets er ikke et IE-brug, men ammoniakemissionen overstiger 3500 kg NH₃-N. Miljøgodkendelse til husdyrbruget kan meddeles efter lovens § 16a, stk. 1.

Grå bokse indeholder tekst som er uddrag af lovgivning eller generelle oplysninger for husdyrbrug.

Første gang der søges om godkendelse efter stipladsmodel skal eksisterende forhold samt ændringer eller udvidelser på husdyrbruget vurderes samlet.

Denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgte projekts forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de foranstaltninger som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Det samlede ansøgningsmateriale danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

I miljøkonsekvensrapporten er der ikke vurderet på overholdelse af krav i henhold andre lovgivninger herunder bekendtgørelse af lov om dyrevelfærd (Dyrevelfærdsloven) og bekendtgørelse af byggeloven. Det er således til enhver tid ejers ansvar at generel lovgivning overholdes, såsom eks. pladskrav og indretning af staldanlægget.

Indhold

Datablad (A)	1
Forord 2	
1. Ikke teknisk resumé (E2).....	5
1.1. Biaktiviteter.....	6
1.2. IE brug	6
2. Konklusion.....	7
3. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B).....	8
3.1. Indretning og drift af anlæg (B1).....	9
3.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser	9
3.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
3.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	13
3.1.4. Ventilation	17
3.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2).....	17
3.2.1. Erhvervmæssig nødvendighed.....	18
3.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	19
3.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4).....	19
3.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	19
3.4.2. Generelle afstandskrav	24
3.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c).....	25
3.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur.....	26
3.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)	32
3.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c).....	33
3.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	35
3.7.1. Transporter.....	37
3.7.2. Rystelser	40
3.7.3. Støj	40
3.7.4. Støv	42
3.7.5. Lys	43
3.7.6. Skadedyr.....	44
3.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	44
3.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c).....	45
3.8.1. Døde dyr	45
3.8.2. Affald.....	45
3.8.3. Olier og kemikalier.....	46
3.8.4. Energiforbrug	46
3.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	47
3.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)	48
3.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c).....	51
4. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F).....	52
4.1. Beskrivelse af det ansøgte	52
4.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)	52

4.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).	52
4.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)	52
4.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	52
4.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c).....	53
4.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)	53
5. Bilagsoversigt.....	55
Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.	55
Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende og nye anlæg)	55
Bilag 3: Datablad mælketank.....	55

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til produktion af malkekøer med opdræt på adressen Jelstrupvej 9, 9600 Aars.

Husdyrbruget har en gældende tilladelse til at producere 150 jersey malkekøer, 118 jersey kvier/stud (6-25 mdr. kælvning) og 94 jersey småkalve (0-6 mdr.).

Produktionen finder sted i 8 staldeafsnit. På ejendommen er der desuden to gyllebeholdere, en foderlade og et maskinhus.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til byggeri af to nye stalde, nye kalve- og ungdyrhytter, nye produktionsarealer i eksisterende bygninger, et plansiloanlæg, en foderlade, en møddingsplads, en drivgang fra kvægstalde til malkestald og to gyllebeholdere, samt teltoverdækning af tre gyllebeholdere, heraf er den ene teltoverdækning krav for at overholde fastsatte grænse for maksimal ammoniakemission fra anlægget.

Byggeriet skal placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger og nord for eksisterende staldanlæg. Den nye stald 10 bliver i grundplan 2.074 m² (17,6 m * 118,3 m) samt 7,5 meter i højden, mens den nye stald 11 i grundplan bliver 2.577 m² (25,6 m * 118,3 m) samt 9 meter i højden mod nord. Der søges om et nyt område på 678 m² til kalve- og ungdyrhytter med et samlet produktionsareal på 415 m² i enkelt- og fællesbokse. Den nye foderlade bliver i grundplan på 246 m² (15,0 m * 16,4 m) og 8,8 meter i højden.

Der søges om en ny møddingsplads på 400 m², et nyt plansiloanlæg på 4.400 m². Vand fra ensilageplads vil opsamles i en tank, og herfra udsprinkles restvand i henhold til generel lovgivning. Derudover opføres to nye gyllebeholdere på hver 3.500 m³.

Der søges der om fleksibilitet til en produktion af malkekøer med kvieopdræt med mulighed for at justere på dyrenes alder.

Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Efter udvidelsen vil der være plads til ca. 591 årskøer med en del af opdrættet. Ændringerne indebærer, at den daglige malkning og fodring vil tage længere tid, der vil blive fremstillet mere ensilage på ejendommen og produktionen af husdyrgødning øges.

Lugt

Beregninger foretaget i ansøgningsmaterialet viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning ved enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere til og fra ejendommen øges, da der skal udbringes en større mængde husdyrgødning fra ejendommen. En forøgelse i støjniveauet i forbindelse med det ansøgte knytter sig primært til transportere.

Der forventes ingen væsentlige støvgener for omkringboende i forbindelse med det ansøgte, da støv som følge af transport ikke giver gener naboer, da der ikke er beboelser langs den grusbetlagte adgangsvej ind til husdyrbruget.

Landskab

Af hensyn til det omkringliggende landskab ønskes det nye byggeri opført i tilknytning til de eksisterende bygningsdele. De nye stalde ønskes opført nord for det eksisterende anlæg mens de nye gyllebeholdere ønskes opført nord og øst for det eksisterende anlæg. Det forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Nye stalde opføres i grå farver. Det nye byggeri opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og vil derfor ikke fremstå markant synligt for omgivelserne. Det nye byggeri opføres nord for eksisterende bygningsmasse, den eksisterende beplantning vil sløre byggeriet set fra nabo og Jelstrupvej. Farven på teltoverdækninger på en eksisterende og to nye gyllebeholdere bliver koksgrå. Det farvevalg falder bedst i med omgivelserne og synes derfor mindst i landskabet.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

Da der ikke ændres i det bestående staldanlæg, er kravet opfyldt med de eventuelle vilkår, der er stillet i tidligere godkendelser.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 5.548 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. For at nå kravet vil en gylletank blive overdækket med telt.

1.1. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.2. IE brug

Dette er ikke et IE-husdyrbrug.

2. Konklusion

Projektet omfatter byggeri af to nye staldbygninger, nye kalve- og ungdyrhytter i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og etablering af nye produktionsarealer i eksisterende driftbygninger. Samt en ny foderlade, to nye gylletanke, en ny møddingsplads og et nyt plansiloanlæg. Derudover søges der om teltoverdækning på tre gylletanke.

Der ændres ikke på eksisterende kalvehytter og fællesbokse til kalve og ungdyr, ligesom der ikke ændres på eksisterende staldanlæg til ungdyr.

Etablering af nyt staldafsnit indebærer følgende dispensationer:

- Dispensation af afstandskrav til ikke almen vandforsyning

Byggeriet og projektet kræver ingen dispensationer fra øvrig generel lovgivning.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages miljøkonsekvensberegninger i forhold til lugt og ammoniak. Beregningerne viser at emissionerne vedr. lugt overholder alle afskæringskriterier.

Beregningerne viser at emissionerne vedr. ammoniak overholder afskæringskriterier til kategori 1-; 2- og 3-natur, samt tre naturpunkter i §3 beskyttet natur. Ammoniakemissionen på de øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper (to naturpunkter) vurderes ikke at være væsentlig, da enge i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme pga. deres placering, hvor de vurderes at være næringsstofpåvirket som følge af nærheden til husdyrbrugets staldanlæg og dyrket mark.

Lys, støv og støj ændres minimalt i forhold til nuværende produktion og vurderes ikke at indvirke væsentligt på det omkringliggende miljø.

Det samlede antal af transporter øges som følge af det ansøgte projekt. Det er primært transporter med grovfoder til ensilering, afhentning af dyr til slagteri, udbringning af flydende husdyrgødning samt levering af sand til sengebåse der stiger. Antallet af øvrige transporter fra ejendommen ændres ikke som følge af det ansøgte projekt.

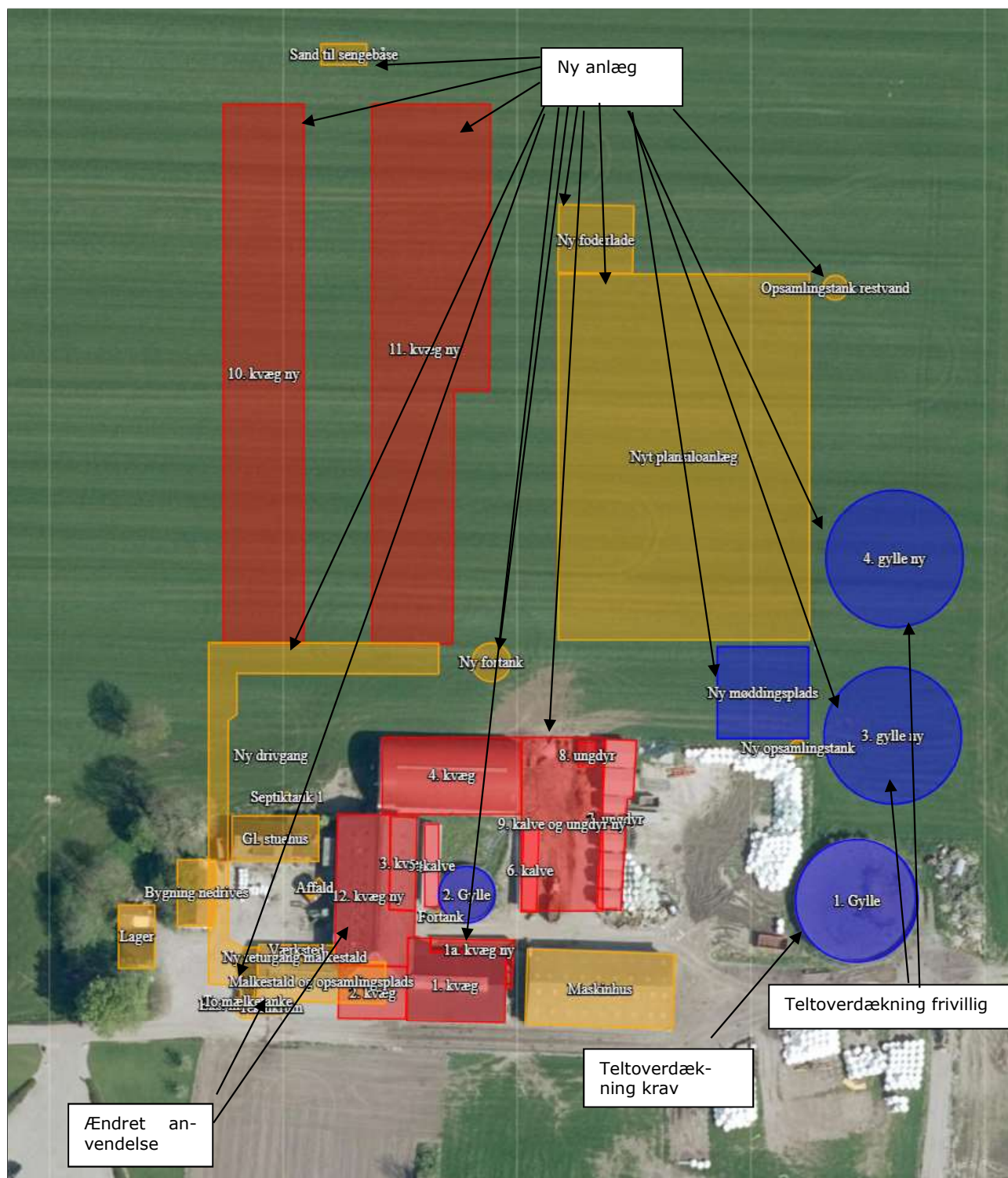
Der forventes et mindre forbrug af foder, vand og energi pr produceret enhed i forhold til det nuværende produktionsomfang, da det nye anlæg kan optimeres i forhold til råvarer forbrug. Der forventes ikke en øget affaldsproduktion af hverken typen eller mængden pr produceret enhed. Det forventelige vil være at affaldsmængden falder pr. produktionsenhed, da der vil være færre rester at korttidsholdbare produkter, når de kan anvendes i en større produktion.

Det vurderes at husdyrproduktionen hverken med nuværende tilladelse eller med en godkendelse til det ansøgte vil få utilsigtet miljømæssige konsekvenser.

3. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B)

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte projekt, herunder husdyrbrugets indretning og drift, bygningsmæssige udvidelser, beliggenhed i forhold til omgivelserne og udpegninger, samt husdyrbrugets potentielle påvirkning på omgivelserne.

Oversigt over ejendommens driftsbygninger ses på nedenstående billede. Navngivningen af staldafsnit på billedet referer til navngivning i denne miljøkonsekvensrapport samt beregninger.

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

3.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

3.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser

Husdyrbruget bliver drevet som et konventionelt malkekvægbrug. Der er samdrift med husdyrbruget på Tinghøjvej 22, hvor kvierne opstaldes. Nybyggeriet vil give bedriften nye, moderne faciliteter, der opfylder de større pladskrav der er til nybyggeri, og derved mere velfærd til køerne, samt bedre driftsmæssige vilkår.

Foder, korn og mineraler opbevares i foderlade, mens grovfoder opbevares i plansiloanlægget eller i markstak. Ensilage opbevares hovedsageligt i siloer, men opbevaring i markstakke kan forekomme. Halm opbevares i maskinhus.

Ressourceforbruget og produktion af husdyrgødning er forskellig for forskellige produktioner. I denne ansøgning er der taget afsæt i en forventet produktion med 591 jersey malkekøer og kvie-opdræt.

8-års drift

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift (nudrift) som 8-års driften (den lovlige produktion 8 år bagud).

Gældende tilladelser og miljøgodkendelser de sidste 8 år er vist herunder med en kort beskrivelse af staldanlægget, hvis der er sket ændringer i staldanlæg eller produktionstype i de enkelte staldanlæg i forhold til nudrift.

- Jf. tilsynsafgørelse fra 2003 var der tilladelse til en produktion med 150 jersey malkekøer, 118 jersey kvier/stud (6-25 mdr. kælving) og 94 jersey småkalve (0-6 mdr.). Dyreholdet var opstaldet i samme staldanlæg som anvendes i nudrift.

Produktionstilladelsen i tilsynsafgørelse fra 2003 definerer 8-års driften.

Nudrift

På ejendommen er der tilladelse til en produktion med 150 jerseykøer sengestald med spalter, 94 jersey kvier/stud (6-25 mdr. kælving) sengestald med spalter, 94 jersey småkalve (0-6 mdr.) dybstrøelse og 24 jersey kvier/stud (6-25 mdr. kælving) på dybstrøelse. Produktionstilladelsen er meddelt som tilsynsafgørelse i 2003. Godkendelsen er udnyttet.

I den gældende godkendelse anvendes staldafsnit 1 til 8, som også indgår i denne ansøgning.

Husdyrbrugets anlæg består ud over staldafsnittene af to gyllebeholdere, en foderlade og et maskinhus.

Der er ingen foderlade med indblæsning af foder eller korntørring på ejendommen. På ejendommen fodres med tilskudsfoder, som af tippes direkte i foderladen, samt ensileret grov foder.

Jordene tilhørende ejendommen er bortforpagtet.

Ansøgt drift

Der søges om godkendelse til udvidelse af staldanlægget. Der skal opføres to nye staldbygninger, nye kalve- og ungdyrhytter i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og etablering af nye produktionsarealer i eksisterende driftbygninger. Samt en ny foderlade, to nye gyllebeholdere, en ny møddingsplads, et nyt plansiloanlæg og en opsamlingsstank med udsprinkling til restvand.

Ansøgningen omfatter udvidelse med:

- En ny stald 10 til kvæg på 2.074 m² bruttoareal.
- En ny stald 11 til kvæg på 2.577 m² bruttoareal.
- Et nyt område (staldafsnit 9) til kalve- og ungdyrhytter på 415 m² placeret på 678 m² bruttoareal.
- Tilbygning af 63 m² staldafsnit til 1. kvæg.

- Etablering af 220 m² staldafsnit i eksisterende foderlade ved 3. kvæg.
- Plansiloanlæg på 4.400 m².
- En ny foderlade på 246 m².
- En ny møddingsplads på 400 m².
- En ny drivgang fra nye kvægstalde til malkestald.
- To nye gyllebeholdere på hver 3.500 m³.
- Teltoverdækning på tre gyllebeholdere, hvor de to teltoverdækninger søges som et frivilligt tiltag, mens den sidste bruges til opfyldelse af BAT-krav.
- Fortank til husdyrgødning og opsamlingsstanke til restvand
- Stald 2. kvæg ændres delvis til malkestald og opsamlingsareal til malkestald. Der bibeholdes 54 m² produktionsareal
- To nye mælketanke á 30.000 l opstillet vest for malkestalden

De nye stald 10 og 11 opføres med råhvid teltdug, grå vægge og grå gardiner. Den nye stald 10 bliver i grundplan 2.074 m² (17,6 m * 118,3 m) samt 7,6 meter i højden, mens den nye stald 11 i grundplan bliver 2.577 m² (25,6 m * 118,3 m) samt 9 meter i højden. Stald 10 og 11 vil blive afsat i samme kote, hvilket vil give en kophøjde i kote 42,9.

Udformning af tagflade kræver en taghældning på 25 grader. Tagbelægningen giver mulighed for at udnytte naturligt lys og reducere behovet for kunstig belysning, dermed reduceres energiforbruget. I kip er der ventilationsåbning. Dermed er stalden uden mekanisk ventilation.

Fra malkestalden til kostaldene laves en drivgang med afløb til gylletank. Drivgangen har et fladeareal på ca. 697 m².

Der søges om et nyt område på 678 m² til kalve- og ungdyrhytter med et samlet produktionsareal på 415 m² i enkelt- og fællesbokse. Kalvehytterne er placeret højere end pladsen mellemhytterne. Regnvand fra området mellem hytterne er overfladevand.

Den nye foderlade bliver i grundplan på 246 m² (15,0 m * 16,4 m) og 8,8 meter i højden.

De to mælketanke på 30.000 liter er 3 meter i diameter og 6.55 meter høje.

Der ansøges en fleksibel produktion (flexgruppe) i dele af staldarealet. Ved en fleksibel produktion kan der i det enkelte staldafsnit dermed være mulighed for flere dyretyper defineret ved den valgte flexmodel.

Der søges om flexgruppe i følgende staldafsnit:

- Stald 1a. kvæg ny, 3. kvæg ny, 4. kvæg, 9. kalve ny og ungdyr, stald 10 ny og stald 11 ny søges til flexgruppen *alle kvæg*.

Projektet forudsætter dispensation fra kravet om 25 meter til vandboring.

Projektet forudsætter følgende tilladelse:

- Der er søgt om nedrivningstilladelse til BBR-bygning nr. 2 og 6.
- Byggetilladelse det ansøgte byggeri.
- Udledning af tagvand fra nye de nye bygninger. Den skal søges hvis overfladevand rørføres under jordoverflade. Denne søges i forbindelse med byggeansøgning, hvis relevant for projektet.
- Ny vandindvindingstilladelse søges som en separat ansøgning.

Ibrugtagning af godkendelsen

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret. Byggeriet skal være færdigmeldt og opførelsen af gyllebeholdere, plansiloanlæg, møddingsplads og bassin til restvand skal registreres i BBR (for tekniske anlæg uden byggeanmeldelse) indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Vilklårene i godkendelsen skal overholdes ved

ibrugtagelse. Udnyttelse af godkendelsen erstatter alle tidligere tilladelser og godkendelser på ejendommen.

3.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Definition på produktionsareal er; det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig er ikke produktionsareal.

Produktionsarealet er opgjort ud fra tegninger og ansøgers opmåling af anlægget. Tegninger og skitser er vedlagt (se bilag). Ved beregningen af produktionsarealet er gangareal og foderbordet, samt malkestalden med opsamlingsareal fratrasket.

I nedenstående oversigt er hver staldafsnit beskrevet med dyretype, gulvprofil og krav til miljøteknologi hen over den seneste 8 års periode. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk.

Staldafsnit	Drift	Dyretype	Produktionsareal	Staldsystem	Teknologi
1. kvæg	Ansøgt drift	-	-	-	-
	Nudrift	Malkekøer, kvier og stude	341	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	8 års drift	Malkekøer, kvier og stude	341	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
1a. kvæg ny	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	341 63	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
2. kvæg	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	54	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	Nudrift	Malkekøer, kvier og stude	168	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	8 års drift	Malkekøer, kvier og stude	168	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
3. kvæg	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	114	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	Nudrift	Malkekøer, kvier og stude	114	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	8 års drift	Malkekøer, kvier og stude	114	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
4. kvæg	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	102 222	Dybstrøelse Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
		Malkekøer, kvier og stude	102	Dybstrøelse	-
	Nudrift	Malkekøer, kvier og stude	222	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
		Malkekøer, kvier og stude	222	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
	8 års drift	Malkekøer, kvier og stude	102	Dybstrøelse	-
		Malkekøer, kvier og stude	222	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-
5. kalve	Ansøgt drift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-
	Nudrift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-
	8 års drift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-
6. kalve	Ansøgt drift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-
	Nudrift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-
	8 års drift	Kalve, (under 6 mdr.)	33	Dybstrøelse	-

7. ungdyr	Ansøgt drift	Kalve, (under 6 mdr.)	135	Dybstrøelse	-
	Nudrift	Kalve, (under 6 mdr.)	135	Dybstrøelse	-
	8 års drift	Kalve, (under 6 mdr.)	135	Dybstrøelse	-
8. ungdyr	Ansøgt drift	Kalve, (under 6 mdr.)	20	Dybstrøelse	-
	Nudrift	Kalve, (under 6 mdr.)	20	Dybstrøelse	-
	8 års drift	Kalve, (under 6 mdr.)	20	Dybstrøelse	-
Ny 9. kalve og ungdyr ny	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	415	Dybstrøelse	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
10. kvæg ny	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	1.518	Fast drænet gulv med skra-ber og ajlefløb	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
11. kvæg ny	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	277	Dybstrøelse	-
			103	Dybstrøelse	
			1.332	Fast drænet gulv med skra-ber og ajlefløb	
	Nudrift	-	-	-	-
12. kvæg ny	Ansøgt drift	Flex Alle kvæg	220	Dybstrøelse	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-

Oversigt over de seneste 8 år oplyst i husdyrgodkendelse.dk.

Summering af produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Drift:	Ansøgt drift	Nudrift	8-årsdrift
Produktionsareal (m²)	221 m² til kalve 4.7061 m² til flexgruppe alle kvæg	947 m² til Malkekvæg, kvier og stude 221 m² til småkalve	947 m² til Malkekvæg, kvier og stude 221 m² til småkalve

Oversigt over produktionsarealet i de tre drifter: Ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er ikke vilkår til miljøteknologi i staldanlægget i den gældende produktionstilladelse.

Omfang af produktionsareal med ansøgt staldsystem, dyretype, miljøteknologi indgår i beregningerne af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk. Beregning af BAT for ammoniak er baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for de enkelte staldafsnit (jf. afsnit 3.9).

Flexgruppe

Der søges om godkendelse til flexgrupper i staldafsnit 1. kvæg, 1a. kvæg, 2. kvæg, 4. kvæg, 9. kalve og ungdyr, 10. kvæg, 11. kvæg og stald 12. kvæg. Der søges ikke flexgrupper i staldafsnit til kalve under 6 mdr. I de staldanlæg med flexgrupper kan der opstaldes alle typer af kvæg.

Beregning af emissioner fra anlægget baseres på den dyretype giver den højeste emission. De beregnede emissioner er ammoniak og lugt. Ammoniakreduktionskrav grundet BAT beregnes ligeledes i forhold til den dyretype, som giver det højeste reduktionskrav. Det betyder, at beregninger i forhold til BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning. Det er derfor ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Når der vælges en flexgruppe, skal der redegøres for hvilken produktionstype, som kan give anledning til størst forbrug, antal transporter mv, og derudfra skal beskrivelsen tage afsæt i den produktionstype med størst forbrug.

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystemer for ansøgt produktion som flexgruppe. Staldafsnit 1. kvæg, 1a. kvæg, 2. kvæg, 3. kvæg og 4. kvæg øverste venstre hjørne;

stald 10 og 11 *nederste venstre hjørne* samt stald 11. kvæg, 12. kvæg 4. kvæg og 9. kalve og ungdyr *til højre* ved den valgte flexgruppe.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	

Mulig produktion ved den valgte flexgruppe, jf. husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningen er beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til malkekvægsproduktion, da det er den produktion som vil give anledning til størst forbrug og antal transporter.

I forhold til støj, støv og rystelser fra anlægget vil der ikke være nogen væsentlig forskel på om det er en produktion af malkekvæg med opdræt eller alle typer kvæg, da driften af anlægget vil være stort set uændret ved de to produktioner.

Miljøteknologi

I dette projekt er der udover de aktuelle staldsystemer forudsat integration af følgende teknologi/teknologier:

Der er krav til teltoverdækning af den ene gyllebeholder.

Teltoverdækningen på gylletank 1 anvendes som virkemiddel til opfyldelse af BAT-krav, da der etableres sengestald med spalter (bagskyl/ringkanal) i staldudvidelsen. Effekt til opfyldelse af BAT er 7,6%, hvilket er indregnet i ammoniakemissionen.

Anvendt miljøteknologi til gyllelagre: Fast overdækning (telt eller betonlåg) på én gylletank.

Fast overdækning af gylletank:

Der er ansøgt om fast overdækning på en gylletank med en ammoniakreducerende effekt, hvilket betyder at nedenstående vilkår skal overholdes.

1. Gylletank nr. 1 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Derudover er der et vilkår til egenkontrol, jf. afsnit 3.7.7

3.1.3. Vand; håndtering, mængde og kapacitet

I kvægbrug er der ensilagesaft og restvand, samt overfladevand fra tagflader og støbte pladser og vaskevand fra vaskeplads, hvis der er vaskeplads.

Vand fra vask af staldanlæggets overflader er indeholdt i mængden af flydende husdyrgødning.

Der er ingen vaskeplads til maskiner på ejendommen.

Vand der afledes fra en ensilageplads, er enten restvand eller ensilagesaft. Ensilagesaft er væske fra saftgivende ensilage, og restvand er væske fra ensilageplads med ikke saftgivende ensilage samt alt væske fra pladsen 1 mdr. efter saftgivende ensilage er ilagt på pladsen.

Vaskevand fra malkeanlæg herunder malkebotter er restvand.

Ensilagesaft må udbringes i perioden fra høst til 15. november på arealer med en afgrøde eller på arealer hvor der etableres en vinterafgrøde, dog må jorden ikke være vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Efter 15. november indtil 1. februar skal ensilagesaft opsamles og opbevares.

Restvand kan udbringes hele året på arealer med plantedække med gødningskvote eller forud for etablering af plantedække, dog må jorden ikke være vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

Restvand og ensilagesaft:

Der vil være ingen til begrænset mængde ensilagesaft, der skal opsamles i gylletank. Det skyldes at ensilereingen af græs og majs normalt er afsluttet inden den 15. oktober. Dermed vil der være mulighed for af udbringe ensilagesaften inden den 15. november. Derudover skal ensilagen også være saftgivende, hvilket ikke nødvendigvis er tilfældet for hverken majs- eller græsenilage.

Der etableres to opsamlingstanke til restvand; en til vaskevand fra malkeanlægget samt en til vand fra ensilagepladsen. De asfaltbelagte arealer omkring ensilagepladsen vil ligeledes ledes til opsamlingstanken med restvand.

Restvandet vil opsamles i opsamlingstankene og udbringes direkte med vandingsmaskine eller udsprinkles i det omfang det klimatiske forhold tillader det. Da restvand kan udbringes i størstedelen af året, vil krav til størrelsen på opsamlingsbassin være begrænset.

Fra følgende arealer med fast belægning vil vand afledes i opsamlingstank med udsprinkling:

Ensilagepladsen inkl. 2 meter randzone er $55 \times 80 \text{ m} = 4.400 \text{ m}^2$.

Ifølge byggeblad for udsprinkling bør der etableres opsamlingskapacitet til minimum 14 dage. I henhold til byggebladet er det en kapacitet på $0,0285 \text{ m}^3/\text{m}^2$, hvilket med 4.400 m^2 svarer til en kapacitet på opsamlingstanken ved ensilagepladsen på 126 m^3 . Alternativt kan der etableres overløbsanordning til gylletankene.

Derudover er der dagligt restvand fra vask af malkesystemet. Vandforbrug til vask ligger på $0,2 \text{ l/kg}$ mælk ved malkekarrusel og $0,4 \text{ l/kg}$ mælk i malkekarrusel med sildeben. Vask af overflader, hvor kørerne kan gøde ledes til gyllesystemet.

Overfladevand

Regnvand fra asfaltpladsen mellem kalvehytterne er overfladevand og kan ledes til bassin med overfladevand. Asfaltpladsen er ca. 300 m^2 .

Overfladevand i eksisterende anlæg er tagvand fra allerede opførte bygninger samt diffus afledning fra et støbt areal i forbindelse med eksisterende kørearealer langs maskinhus og stald 1.

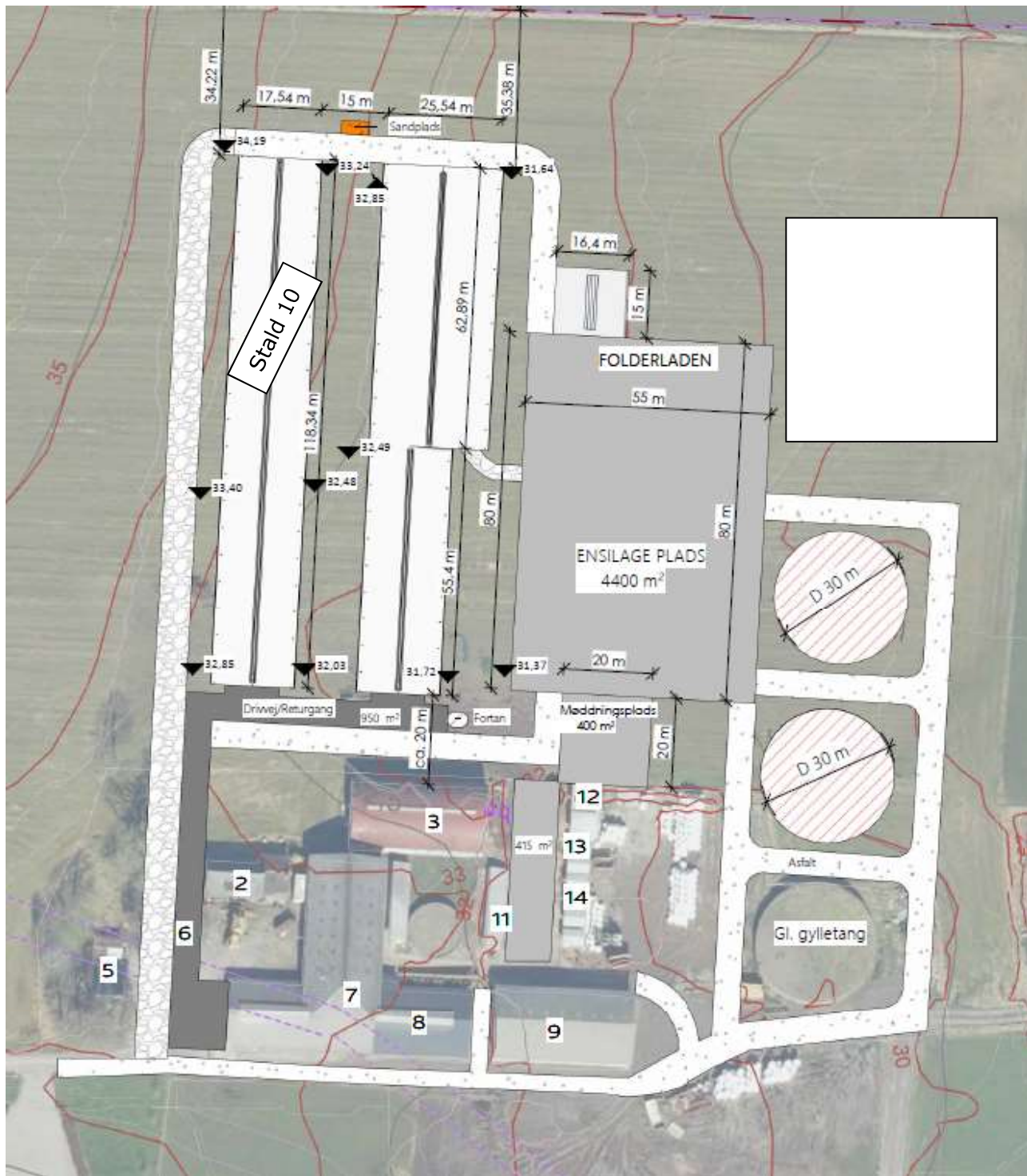
Tagvand fra stald 4 nedsives diffus.

Overfladevand fra de nuværende tagflader udledes til en mergelgrav 35 meter øst for den eksisterende gylletank. Denne udledning vil ikke ændres i forbindelse med det ansøgte projekt. Der vil ligeledes ikke tilkobles yderligere overflader på denne udledning.

Overfladevand fra de nye tagflader på bygning 10 og 11 vil nedsives diffus. Der etableres ikke tagrender på bygningerne.

Vest for stald 10 etableres en kørevej med grus. Nord, syd og øst om anlægget etableres asfalt-belagt kørevej med fald ud mod mark og diffus afledning.

Nye køreveje ved gylletankene og syd om anlægget er ligeledes asfalteret med fald ud mod mark og diffus afledning.

Oversigt over køreveje

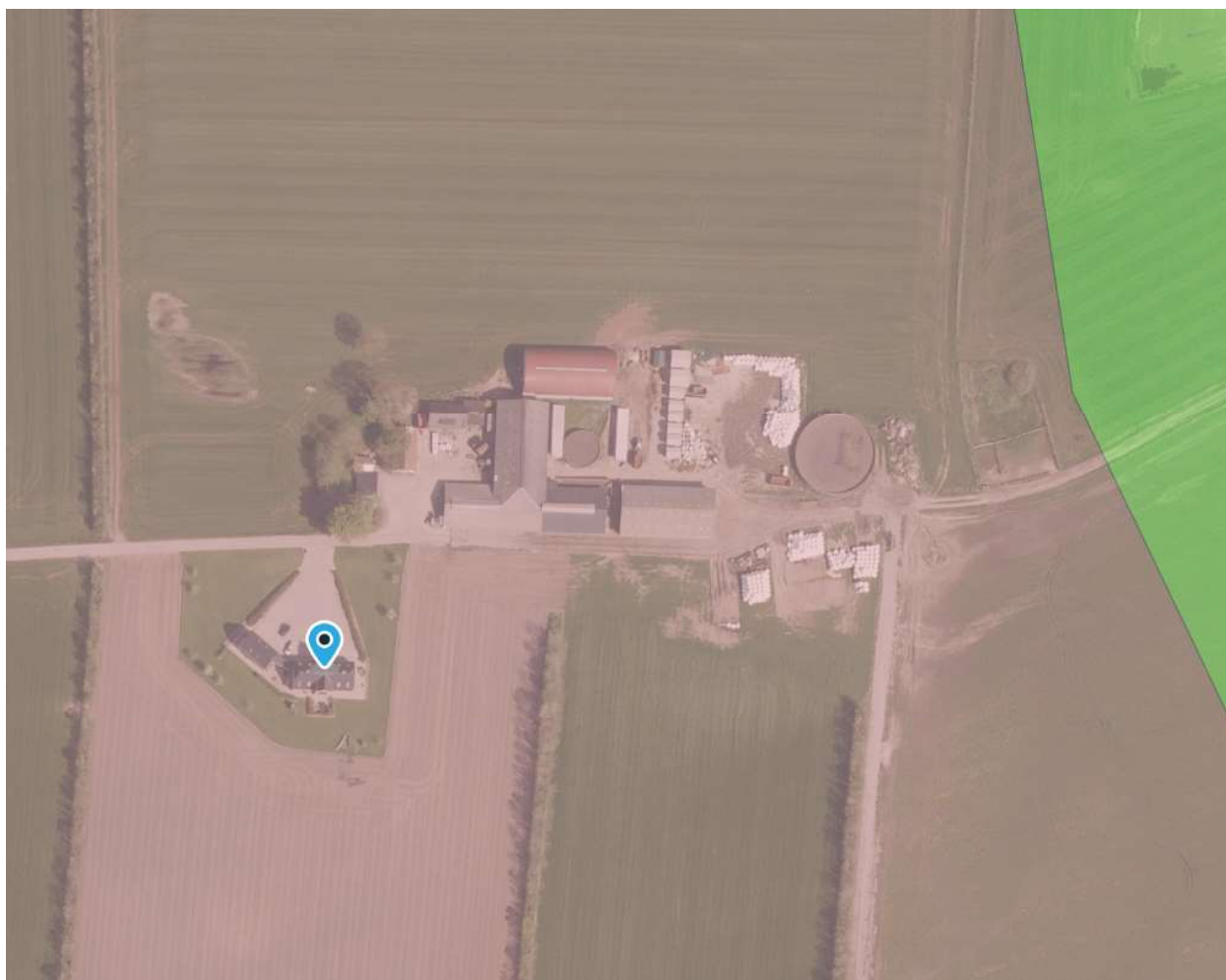
Den vestvendte tagflade på den nye kostald vil ikke være tilkoblet tagrender. Tagvandet herfra nedsives diffust sammen med overfladevand fra det asfaltbelagte køreareal vest for kostalden. Kørearealet udformes med hældning mod vest. Mellem kørearealet og mark vil der etableres en grøblerende langs kørearealet uden afledning. Vandet vil således nedsives fra renden.

Køreareal nord og øst for kostalden vil ligeledes udformes med hældning ud mod mark mod nord og øst for pladsen. Fra kørearealet er der naturligt fald mod nord og øst.

Vurdering

Restvand fra fladearealer forventes at kunne udbringes løbende, da nedbør i form af regn normalt falder i perioder med temperaturer over 0 grader, da vinden kommer fra sydlig retning. Er vinden fra nord vil nedbøren normalt være sne. Det vil således primært være i perioder med vandmættet jord, som hindrer udvanding af restvand.

I området omkring bygningsmassen er jordbunden sandjord (JB 2). Der vil derfor med stor sandsynlighed være mulighed for udbringning af restvand i størstedelen af året.

Jordtype ved ejendommen. Rød er finsandet jord, grøn er humusjord.

Det vurderes at overfladevand fra kørearealer samt de to nye staldbygninger kan nedsives langs arealerne uden der opstår oversvømmelse af arealer. Det vurderes ligeledes at de kørearealer hvorfra der nedsives diffust ikke vil udgøre en forureningsrisiko med næringsstoffer, da der ikke håndteres ensilage på de kørearealer og gylletanke fyldes og tømmes med sugetårn.

3.1.4. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

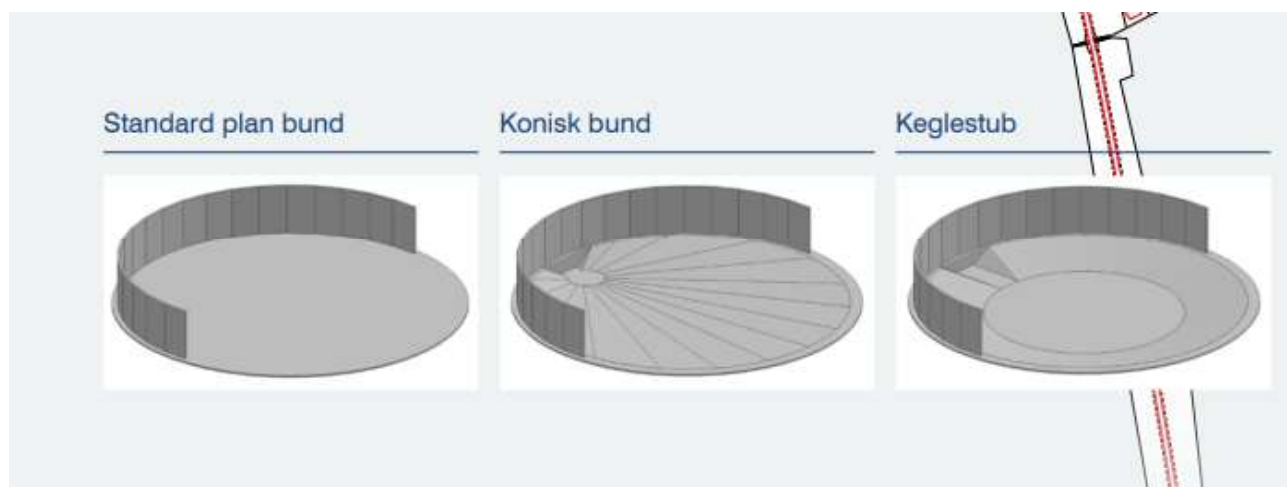
I staldafsnittene produceres der flydende husdyrgødning samt dybstrøelse. Den flydende husdyrgødning opbevares i lagertankene. Dybstrøelse opbevares på møddingsplads og leveres løbende til biogasanlæg.

Gylletanke

Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk, og indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak. Effekt af teknologi indtastes manuelt.

Der er to gylletanke på ejendommen opført i hhv. år 1979 og 2002.

Der søges om at opføre yderligere 7.000 m³ gyllekapacitet ved to nye gylletanke med diameter og konisk bund, som vist på nedenstående billede.

De tre bundtyper i gylletank. Dybden på keglestub og konisk bund afhænger af tanktype.

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg samt krav til de enkelte gylletanke fremgår af oversigten nedenfor. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Andre krav
Gylletank 1 (år 2002)	2.500	563	Ansøgt drift	Overdækning	
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 2 (år 1979)	452	120	Ansøgt drift	-	
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 3 - NY	3.500	708	Ansøgt drift	-	
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 4 - NY	3.500	708	Ansøgt drift	-	
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Kanaler*	397				
I alt	10.349 m ³ lagerkapacitet				

Oversigt over opbevaringsanlæg og anvendt teknologi de seneste 8 år.

*Kanaler er opgjort med 50% produktionsareal og 1 m kanaldybde

I ansøgt drift bliver der krav om teltoverdækning på gylletank 1 til opfyldelse af BAT-krav.

Der er ikke krav til fast overdækning på øvrige gylletanke. Teltoverdækning på gylletank 3 og 4 søges som et frivilligt tiltag.

I normtal for produceret husdyrgødning er der tillagt regnvand. Ved overdækning af lagertanke modregnes den korrektion der er foretaget i normtallet ved at reducere gødningsmængden med 10 %. En overdækning af lageret bidrager således ud over en ammoniakreduktion også til en mindre mængde husdyrgødning og dermed også færre transporter med husdyrgødning.

Afstand til overfladevand

Placering af en gylletank indenfor 100 meter af overfladevand (sø over 100 m² og åbent vandløb) eller i risikoområde, defineret som fald på mere en 6° fra gylletankens laveste terrænkote til kronekant ved overfladevand, udløses krav til gyllealarm. Derudover er der krav til beholderbarriere ved en afstand på under 100 meter i risikoområde og terrænændring ved en afstand på over 100 meter og i risikoområde.

Gylletanke ligger udenfor risikoområde og over 100 meter til overfladevand.

Placering af gylletank i terrænet i forhold til overfladevand <https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>

Håndtering af flydende husdyrgødning

Husdyrgødningen føres fra staldanlægget til fortank i lukkede rør. Fra fortanken pumpes husdyrgødningen til lagertank. Pumpen er placeret over fortanken.

Forud for udbringning af husdyrgødningen vil lagertanke omrøres. Omfanget afhænger af husdyrgødningens konsistens og mængden af flydelag. Gylletanken tømmes ved gyllevogn med sugetårn. Der er dermed ingen risiko for overløb eller anden spild. Tømningen skal således ikke ske på støbt plads med afløb.

Forventet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Flydende husdyrgødning

Anlæggets samlede produktionsareal med flydende husdyrgødning udgør op til 3.590 m² med mulighed for produktion af malkekvæg, kvier og stude. Ved norm udnyttelse af anlægget forventes årsproduktionen af flydende husdyrgødning at udgøre 13.100,8 m³ (beregnet ved: 3.590 m² * 3,6 m³ gylle/m² produktionsareal). Denne mængde er inklusive vaskevand fra stalldanlægget.

26,8 % af den samlede lagerkapacitet i gylletankene er med fast overdækning, når der kun indregnes teltoverdækning på den ene gylletank. Normproduktionen af husdyrgødning skal dermed reduceres med 2,68 %, svarende til 351,9 m³. Opsættes de sidste to teltoverdækninger reduceres gødningsnormen med 9,42% svarende til 1.235 m³.

Der er ingen vaskeplads på ejendommen. Hvis der vaskes kalvehytter eller maskiner vil det ske på den nye møddingsplads.

Vand til vask er estimeret til 100 m³.

Vand fra overfladearealer er 0,8 m³ pr m². Regnvand fra overfladearealer med gødning skal opsamles og ledes til gyllebeholder. Der skal således opsamles vand fra:

- 400 m² møddingsplads
- 533 m² støbt plads ved kalvehytter (to rækker hytter á 7 meters dybde) (såfremt areal foran hytterne ikke ledes til bassin med overfladevand)
- 700 m² støbt drivgang til køer

Der opsamles dermed 1.306 m³ vand fra de områder pr år, som skal ledes til gylletank.

Mængden af flydende husdyrgødning og vand fra pladser der skal opbevares er 14.155 m³ (12.749 + 100 + 1.306 m³). Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen til flydende husdyrgødning er 10.349 m³.

Der er på ejendommen en opbevaringskapacitet til 8,77 mdr. (m³ gødningsopbevaringskapacitet / gødningsproduktion pr. mdr.) ved teltoverdækning på den ene gylletank. Ved teltoverdækning på tre gylletanke er der 9,35 mdr. kapacitet.

Dybstrøelse

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads og leveres løbende til biogasanlæg.

Vurdering

Generel lovgivning for opbevaring og håndtering af husdyrgødning er defineret som BAT. Der er således ikke vurderet på forhold, som er omfattet af generel lovgivning.

Lagerkapaciteten på ejendommen er over 9 mdr. ved tre teltoverdækninger. Hvis der kun opsættes teltoverdækning på en gylletank, er der kapacitet til 13.798 m³ husdyrgødning og der mangler kapacitet til 356 m³ ifølge opgørelsen. Denne manglende kapacitet kan findes som lagerkapacitet på andre ejendomme. Det vurderes dog at usikkerheder på opgørelse af gødningsproduktionen nemt kan være overestimeret med 400 m³, da den er opgjort på produktionsareal, hvilket betyder at opgørelsen baseres på at anlægget er maksimalt belagt med den dyretype der producerer mest gødning i henhold til normen.

Det vurderes derfor, at der er tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere husdyrgødning indtil den skal udbringes den på markerne i foråret.

De ansøgte gylletanke er placeret udenfor 100 meter til overfladevand og udenfor risikoområde. De nye gylletanke vil ikke kunne risikere at skabe en punktforurening, da gyllen ved læk vil samles på markareal syd/sydøst for gylletank 1. gylle. Med de ansøgte gylletanke er der ca. 9 mdr. lagerkapacitet, som vurderes at være tilstrækkelig på ejendommen. Hvis de ansøgte gylletanke ikke opføres, vil der være behov for at flytte husdyrgødning til anden ejendom eller leverer til biogas for at overholde 9 mdr. lagerkapacitet på ejendommen.

Fast overdækning bidrager dels til en lavere ammoniakemission samt mindre husdyrgødning og dermed færre transporter med husdyrgødning.

Den faste overdækning på den ene gylletank er en del af overholdelsen af BAT-krav og skal derfor fastsættes med vilkår.

Der er søgt om faste overdækninger på 3. gylle ny og 4. gylle ny som et frivilligt tiltag og skal derfor ikke fastsættes med vilkår.

3.1.5. Ventilation

Staldanlægget er naturligt ventileret.

3.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

Der søges til to nye staldbygninger placeret 20 meter nord for eksisterende bygninger. Staldene opføres i ikke reflekterende materialer med grå sidevægge og gardiner, råhvid teltdug og grå trempeltrekant. Farvevalget er taget ud fra at det påvirker mindst i landskabet.

Den nye stald 10 bliver i grundplan 2.074 m² (17,6 m * 118,3 m) samt 7,4 meter i højden, mens den nye stald 11 i grundplan bliver 2.577 m² (25,6 m * 118,3 m) samt 9 meter i højden mod nord. Højderne tillægges sokkel.

Der bliver etableret en ny støbt plads på 678 m² til opstilling af 415 m² produktionsareal i kalve- og ungdyrhytter. Kalve- og ungdyrhytter er præfabrikeret og vil ikke antage en højde over 4 meter.

Den nye foderlade bliver i grundplan på 246 m² (15,0 m * 16,4 m) og 8,8 meter i højden.

Den eksisterende bygning med foderlade ændres til staldafsnit 12. kvæg ny.

Gødningsopbevaring

Der ansøges om to ny gylletanke, jf. afsnit 3.1.3. De er placeret hhv. 9 meter og 47 meter fra eksisterende gylletank.

Der søges om fast overdækning af gylletanke 1. gylle, 3. gylle ny og 4. gylle ny. Farven på teltoverdækningen er lystgrå/koksgrå.

Der søges om en ny møddingsplads på 400 m² til opbevaring af fast husdyrgødning.

Foder- og kornopbevaring

Der søges om 4.400 m² ny plansiloanlæg, med mulighed for 3 meter høje sider.

Der søges om en ny foderlade på 246 m² (15,0 m * 16,4 m) og en højde på 8,8 m inkl. topventilation ekskl. sokkel, nord for det nye plansiloanlæg og øst for den nye stald 11. Foderladen opføres som en præfabrikeret rundbuehal med støbt bund og silovægge.

Maskinhus, lade mv.

Der skal ikke opføres yderligere bygninger til maskiner og halm m.v.

Nord for de ny stald 10 og 11 etableres der en støbt plads til opbevaring af sand til sengebåse.

Der søges om en ny drivgang fra ny stald 10 og 11 til malkestald.

Der søges om to nye mælketanke placeret ved malkestald. Mælketankenes højde vil ikke overstige 7 meter.

Anlægsarbejde og internt køreareal med fast belægning

I forbindelse med det nye byggeri skal der terrænreguleres og laves sandpude.

Jorden som afrømmes i den forbindelse vil udlægges på husdyrbrugets matrikel 4q - Hvorvarp By, Ulstrup.

I det ansøgte projekt vil der blive etableret interne faste køreveje, nogle vil være med grus belægning mens andre vil blive asfalteret.

Nedrivning

Der skal ikke fjernes bygninger eller andet i forbindelse med det ansøgte projekt.

Uafhængigt af det ansøgte projekt er der søgt nedrivningstilladelse til det gamle stuehus og den gamle garagebygning.

3.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter miljø- og fødevarer nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Den ansøgte staldbyggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Byggeriet opføres som standard staldanlæg. Bygningens størrelse er således sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold. Der bygges to nye kvægstalde, med tilhørende kalve- og ungdyrfaciliteter, som svarer til kvægstaldenes behov. Ombygning af en eksisterende foderlade til velfærdsafsnit, vil imødekomme de lovgivningsmæssige dyrevelfærdskrav. Det ansøgte staldbyggeri vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Udvidelsen af gyllelageret med to nye gylletanke betyder at der på ejendommen er 9,4 mdr. lagerkapacitet i forhold til ejendommens husdyrproduktion. Lagerkapacitet op til 12 mdr. vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt, da en kapacitet ud over 9 mdr. giver en yderligere sikring af, at husdyrgødningen kan udbringes under de mest optimale forhold i forhold til vejrlig, samt markarealerne beskaffenhed (vandindhold) og afgrøderne er vækststadiet.

Der søges om en ny møddingsplads til opbevaring af fast husdyrgødning, da der ikke er en møddingsplads på husdyrbruget til opbevaring af husdyrgødning fra kalvefaciliteter. Den ansøgte møddingsplads vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Det ansøgte plansiloanlæg vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig til opbevaring af ensileret grovfoder. Plansiloanlæggets størrelse er sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold. Plansiloanlægget vil reducere behovet for markstakke med ensilage, samtidig med at der kan ske en opsamling af næringsstoffer fra ensilageoplaget. Opbevaring af ensilage på et plansiloanlæg vil kunne give en besparelse i foderstab og give en højere værdi af foderet, hvilket kan bevirke bedre sundhed for dyrene og højere mælke kvalitet.

Den ansøgte foderlade vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig til opbevaring af færdigfoder. Bygningens størrelse er sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold.

Den ansøgte plads til opbevaring af sand til sengebåse vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for at kunne renholde det sand der skal anvendes under malkekvæget.

Den ansøgte drivgang fra ny stald 10 og 11 til malkestald, vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for at kunne bibeholde brugen af den eksisterende malkestald, alternativt skulle der bygge en ny malkestald et andet sted på husdyrbruget.

Den ansøgte størrelse af den nye mælketank placeret ved malkestald er sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold. Den ansøgte mælketank vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

3.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Følgende ejendomme med husdyrbrug drives under samme bedrift:

Tinghøjvej 22, 9600 Aars, CHR 64376.

Der er ingen ejendomme med husdyrbrug indenfor en afstand af 100 meter fra de fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg eller ensilageanlæg eller 50 % fra den ukorrigerede geneafstand til enkelt bolig. Husdyrbruget er derfor ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

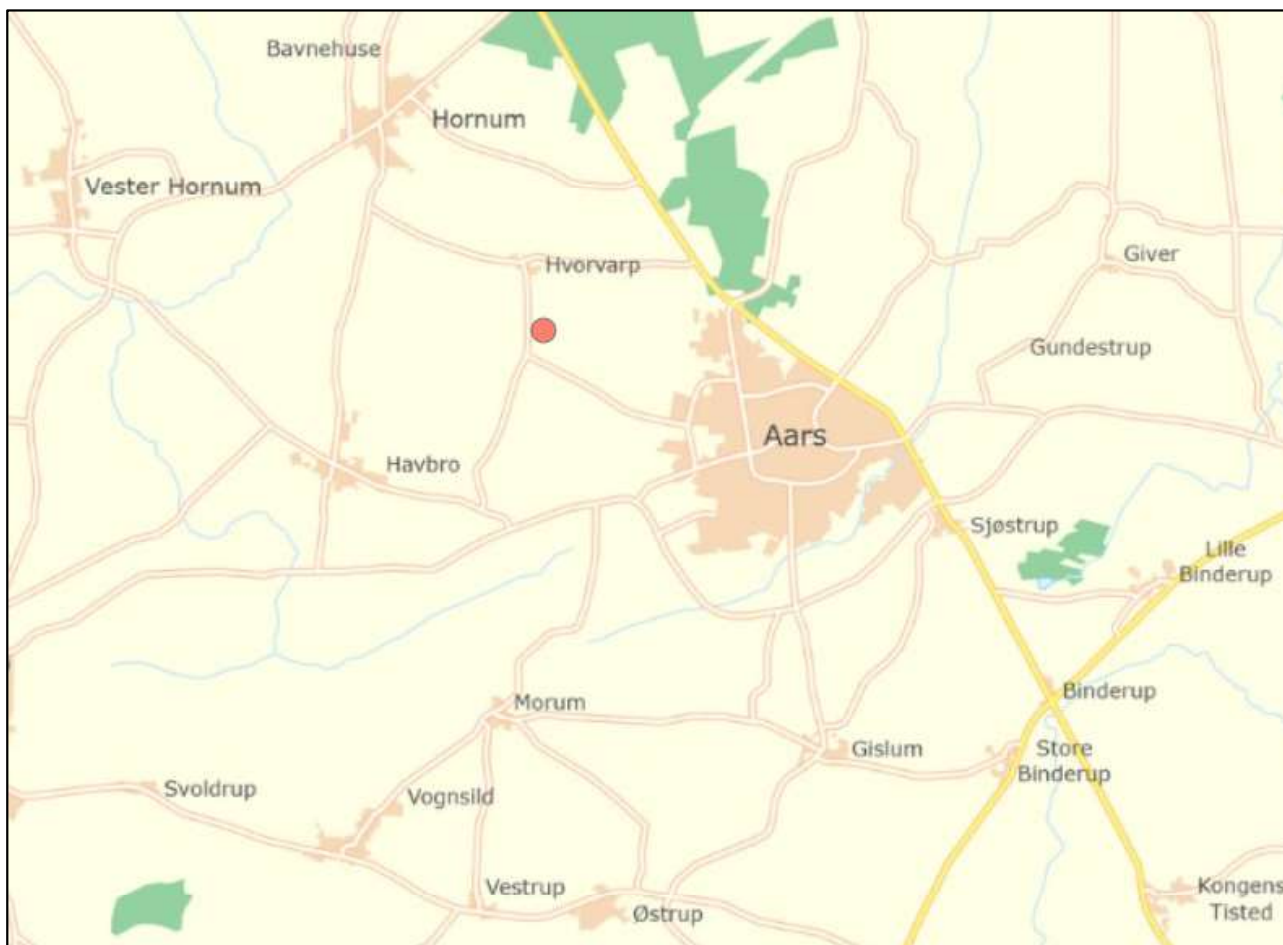
Husdyrbruget skal derfor ikke godkendes samlet med andre husdyrbrug.

3.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)

3.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Vesthimmerlands Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,4 km vest for Aars By.

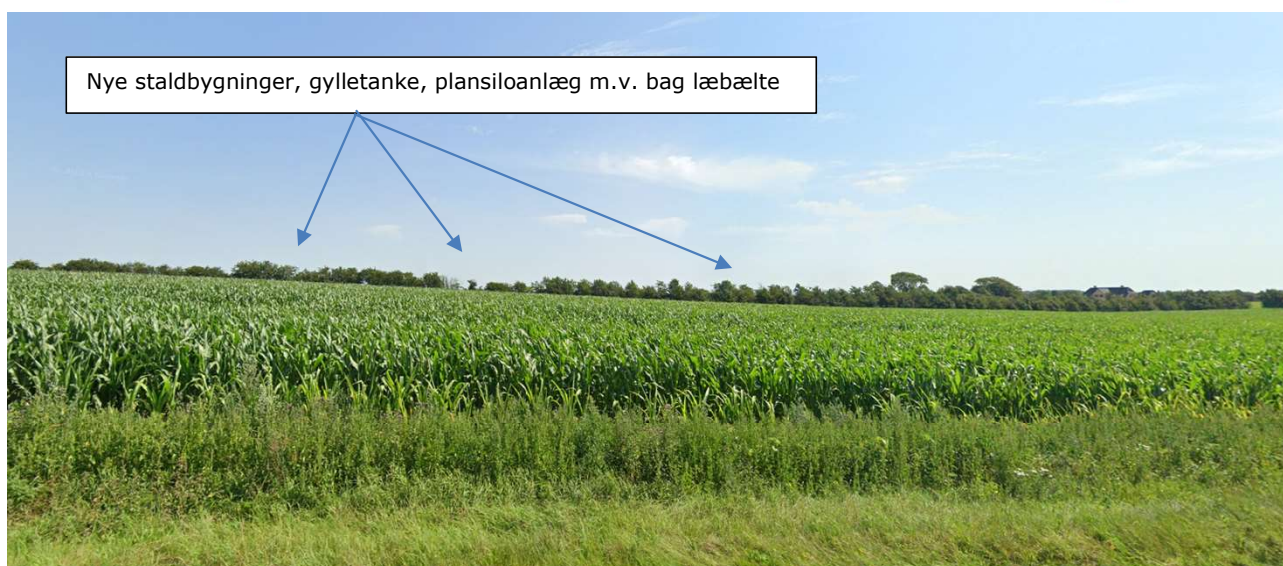
Husdyrbrugets geografiske placering <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse og mange levende hegn samt et kuperet terræn. Det nye byggeri opføres i tilknytning til eksisterende bygninger. Byggeriet ligger i tilknytning ejendommens eksisterende byggefelt og vil derfor ikke fremstå markant synligt for omgivelserne. Det nye byggeri opføres nord for eksisterende bygningsmasse, den eksisterende beplantning vil sløre byggeriet set fra nabo og Jelstrupvej.

Nye stalde ønskes placeret 20 meter nord for eksisterende byggeri, mens de nye gylletanke placeres nord for eksisterende gylletank. Husdyrbruget er placeret øst for Jelstrupvej. Indkig til husdyrbruget fra Jelstrupvej ses på nedenstående billeder.

Placering af de nye bygning er markeret med pil. Placeringen vil blive parallel med læbæltet på østsiden af læbæltet, dermed vil den visuelle påvirkning ses fra Jelstrupvej blive minimal.

Højden på de nye bygninger vil ikke overstige eksisterende bygninger.

Husdyrbrugets placering i forhold til Jelstrupvej mod nordvest og nærmeste nabo på Jelstrupvej 10
<https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets placering i forhold til Jelstrupvej mod sydvest og nærmeste nabo på Jelstrupvej 15
<https://www.google.com/maps>

Forholdet til Kommuneplanen

Projektets byggefelt ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende relevante udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Særlig værdifuldt landbrugs-område	Der kan i disse områder ikke meddeles tilladelse til byggeri eller anlæg, som forhindrer eller vanskeliggør den jordbrugsmæssige udnyttelse, medmindre en samlet samfundsmæssig afvejning tilsiger det.

Udpegninger og retningslinjer i kommuneplanen <https://kort.plandata.dk/>

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder og kulturarvsarealer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

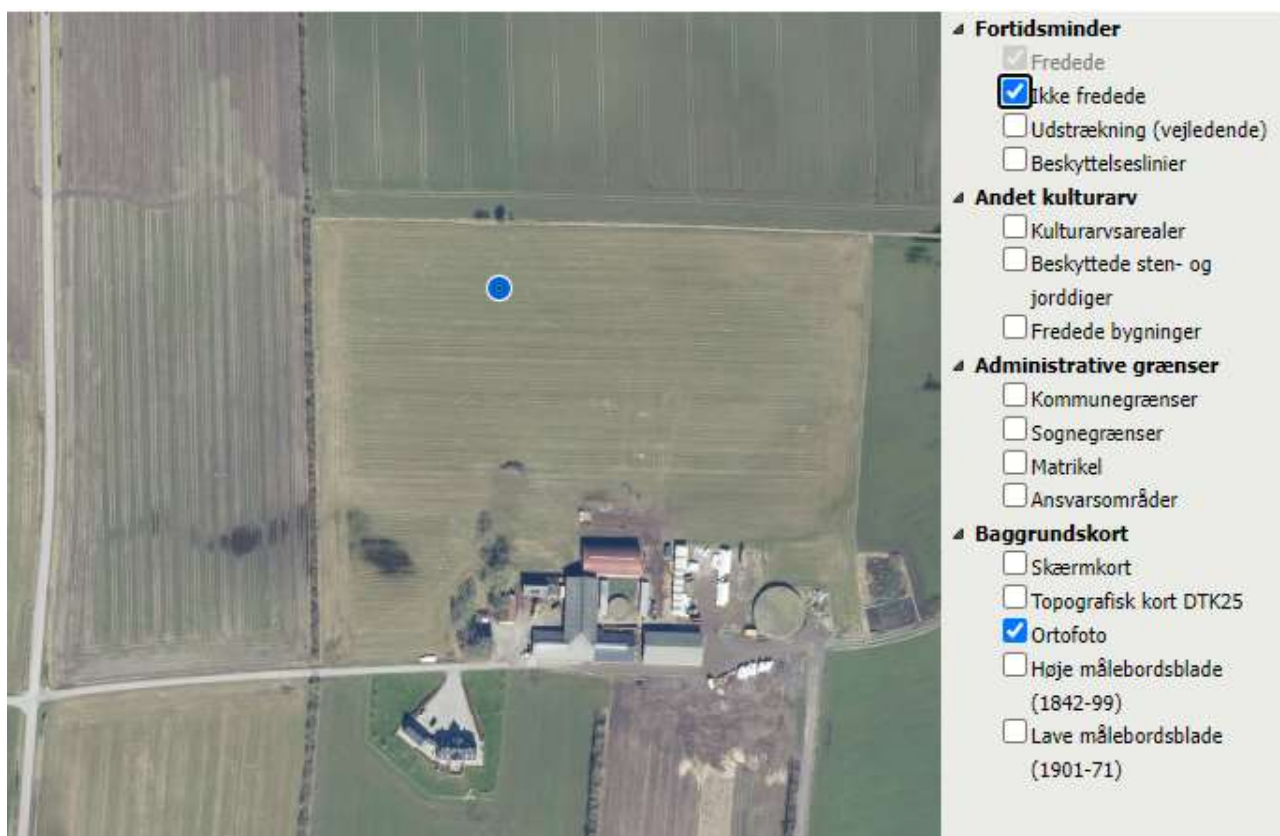
Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	JA	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐
Fredet område	☒	☐	☐
Ikke-fredede fortidsminder*	☐	☐	☒

Byggeriets placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer <https://kort.plandata.dk/spatialmap> og <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> (ikke fredede fortidsminder)

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer (kort fra [plandata.dk](https://kort.plandata.dk)).

Byggefeltene for det ansøgte byggeri ligger, i et område hvor der er angivet et muligt ikke-fredet fortidsminde. Der skal ikke placeres bygninger eller tekniske anlæg over det registrerede punkt, men det kan ikke udelukkes at der vil blive afrimmet jord i området til anlæggelse af køreareal.

Husdyrbrugets placering ift. ikke-fredede fortidsminder (kort fra kulturarv.dk)

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende oplysninger om [Sted- og lokalitetsnr. 120812-148](#):

Sted- og lokalitetsnr.

120812-148

Anlæg og datering

Grube (uspecifiseret funktion), Oldtid (dateret 1100 f.Kr. - 0 e.Kr.)

Grubekompleks.

Forrådshus, Oldtid (dateret 1100 f.Kr. - 0 e.Kr.)

Firstolpehus, evt. en staklade.

Undersøgelse historie

2010: Museal udgravning

Vesthimmerlands Museum

Område med spredte bebyggelsesspor og grubekomplekser fra yngre bronzealder - ældre førromersk jernalder. Selve bopladsen blev ikke lokaliseret, den aktivitet, der er registreret, skal måske ses som ophav til bopladsen sb. 123.

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor øvrige bygge- og beskyttelseslinjer.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Det nye byggeri er placeret i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og opføres i neutrale afdæmpede farvevalg. Bygningens længderetning er valgt efter optimering af logistik, men giver også mindst mulig visuel påvirkning fra de omkringliggende offentlige veje og nærmeste nabobeboelser med indkig til ejendomme.

Der er slørende beplantning vest og sydvest for det nye byggeri, mod nord er der en naturlig forhøjning i landskabet, mens der mod øst er grupper af træer der bryder indkigget til husdyrbruget, byggeriets tilpassede placering i landskabet vurderes yderligere at reducerer bygningsmassens landskabelige påvirkning.

Det vurderes at det ansøgte, ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt. Det vurderes derfor at det nye byggeri vil falde naturligt ind i omgivelserne sammen med den eksisterende bygningsmasse.

De nye anlægsdele vurderet ikke at være i strid med relevante retningslinjer i kommuneplanen. Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller registreringer af jord- og stendiger.

3.4.2. Generelle afstandskrav

Afstandskravene i §§6, 7 og 8 skal overholdes ved etablering, udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening.

Definition iht. lovgivningen. Husdyrloven §3 stk. 1 nr. 2 Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. §3 stk. 1 nr. 3 Gødningsopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilagesaft. §3 stk. 1 nr. 4 Ensilageopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares ensilage

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er forbudszoner uden mulighed for dispensation. Afstandskravene i § 8 kan ved manglende overholdelse opnå dispensation hvis forhold taler for det.

Staldafsnit Stald 1a. kvæg ny, 9. kalve og ungdyr ny, 10. kvæg ny, 11. kvæg ny og 12. kvæg ny er nyt byggeri eller udvidelse med nyt staldafsnit. Det giver en forøget forurening.

Staldafsnit 1. kvæg, 2. kvæg, 3. kvæg, 4. kvæg søges til flexgruppen "alle kvæg". Denne ændring giver ingen forøget lugt- eller ammoniakemission eller anden forøget forurening.

I staldafsnit 5. kalve, 6. kalve, 7. ungdyr og 8. ungdyr sker der ingen ændringer.

Etablering af ny møddingsplads og nye gyllebeholdere medfører en øget ammoniakemission.

Afstandskrav skal derfor overholdes i forhold til staldafsnit 1a. kvæg, 9. kalve og ungdyr, 10. kvæg, 11. kvæg og 12. kvæg, samt gyllebeholdere og møddingspladsen.

Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Tandrup By, Aars	1.428 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplan 1-70 Aars (Område til offentlige formål)	1.094 m
Nabobeboelse	50 m	Jelstrupvej 15	279 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	4.914 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	4.152 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 8		
	Afstandskrav	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	12 m fra ny 12. kvæg 35 m fra 2. gylletank
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	962 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	160 m til vandløb 303 m til sø
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	244 m

Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>100 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	66 m
Naboskel	Min. 30 m	33 m
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100m	160 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er overholdt for alle staldafsnit hvor der sker en forøget forurening.

Afstandskravene i § 8 er ikke overholdt for staldanlæg 12. kvæg.

Det nye staldafsnit 12. kvæg er lokaliseret i en afstand af mindre end 25 meter fra ikke-almen vandforsyning på samme ejendom.

Ansøgning om dispensation fra afstandskrav til ikke-almen vandforsyning på samme ejendom

Der søges om dispensation fra afstandskravet til ikke-almen vandforsyning på samme ejendom efter Husdyrlovens § 9 stk. 3. lokaliseret i en afstand af 12 meter fra staldafsnit 12. kvæg.

Ansøgning om dispensation fra afstandskravet på 25 meter til ikke-almen vandforsyning er begrundet i at der af visuelle årsager (oplevelsen af ejendommen) ønskes at inddrage en eksisterende driftbygning til ny kvægstald med dybstrøelse. Bygningen har været foderlade og ændres til stald med dybstrøelse på fast støbt bund og afløb til fortank. Stalden vil således ikke være med flydende gødning. En dispensation fra afstandskravet vil ikke medføre en forøget forureningsgrad af vandforsyningen på ejendommen, da bunden i bygningen er tæt og staldtypen er med dybstrøelse.

3.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Ammoniakemissionen fra husdyranlægget beregnes i husdyrgodkendelse.dk ud fra produktionsareal i de enkelte staldafsnit samt gyllelager.

Niveauet af ammoniakemission fra produktionsarealet er bestemt af dyretype og staldsystem i staldafsnittet samt ammoniakreducerende teknologier.

Niveauet af ammoniakemission fra gyllelager afhænger af kvadratmeter overfladeareal samt ammoniakreducerende tiltag.

Ammoniakemissionen beregnes således ud fra fastsatte normværdier samt effekt af miljøteknologier for både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Den samlede ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt (stald og lager) er 5.548,2 kg NH₃-N/år. Emissionen fra staldanlægget stiger fra 1.251,5 kg N (de otte staldanlæg) til 4.581,5 kg N (ansøgt staldanlæg).

Overfladearealer fra gyllelageret stiger, hvilket resulterer i en øget ammoniakfordampning fra 273,2 til 966,7 kg NH₃-N/år. Ammoniakemissionen fra gyllelager er reduceret med 7,6 % fra 1. gylle grundet fast overdækning.

Ammoniakemissionen for ejendommen ses i nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4512,9	966,7	5479,7
Nudrift	1251,5	273,2	1524,7
8 års-drift	1251,5	273,2	1524,7

Ammoniakemission fra stald og lager (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

3.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur

Beregningerne af ammoniakdeposition vist i afsnit 3.5. giver både en merdeposition af ammoniak i forhold til hhv. 8-års drift og nudrift. Derudover beregnes totaldeposition af ammoniak for det ansøgte projekt, hvilket er husdyranlæggets samlede ammoniakbelastning på et givent naturpunkt.

Naturpunkterne er opdelt i fire kategorier. Kategori 1-; 2- og 3-natur samt øvrige naturtyper registreret efter naturbeskyttelseslovens §3, der ikke hører under de tre første kategorier.

- Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme habitatnaturtyper listet i husdyrbekendtgørelsens bilag 3D samt overdrev og heder udpeget efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor et Natura 2000-område.
- Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, samt overdrev der i sig selv er over 2,5 ha og heder der i sig selv er over 10 ha.
- Kategori 3-natur er følgende ammoniakfølsomme naturtyper heder, overdrev, moser samt skove, der ikke er omfattet af kategori 1- og kategori 2-natur. Skove skal være over 0,5 ha og mere end 20 meter brede samt danne en sluttet skov af højstammede træer og have enten været skov i ca. 200 år eller skov groet frem på naturareal der ikke har været dyrket i ca. 200 år eller hvor der er særlige arter

De er alle vejledende udpeget naturtyper efter naturbeskyttelseslovens §3 samt habitatbekendtgørelsen. Naturpunkterne hvortil der er beregnet ammoniakdeposition er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Beregningerne er baseret på afstand fra anlæg til naturpunkt, vindretning og ruheder bestemt for opland (strækning mellem husdyranlæg og naturpunkt) og natur (den gennemsnitlige ruhed).

Der skal vurderes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur, og merdepositionen til kategori 3-natur samt øvrig natur, dog således, at der både regnes på den kumulative merdeposition fra nudrift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

I husdyrgodkendelsebekendtgørelsen § 27 er fastsat følgende værdier for totaldepositionen til kategori 1-natur, som ikke må overstiges:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat grænseværdi for totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2-natur.

I husdyrgodkendelsebekendtgørelsen § 30 er fastsat, at der kan stilles krav til den maksimale merdeposition, hvis det overstiger 1 kg N/ha/år til kategori 3-natur. I de tilfælde udarbejdes en konkret vurdering. For øvrige naturtyper gælder, at en ændring i merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke giver en tilstandsændring af naturtyperne. Tilsvarende vil der i tilfælde med over 1 kg N/ha/år udarbejdes en konkret vurdering.

Resultat af depositionsregning

Ejendommens ammoniakdeposition ses af nedenstående tabel.

Samlet emission: 5548,2 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): 4023,5 (kg NH₃-N/år)

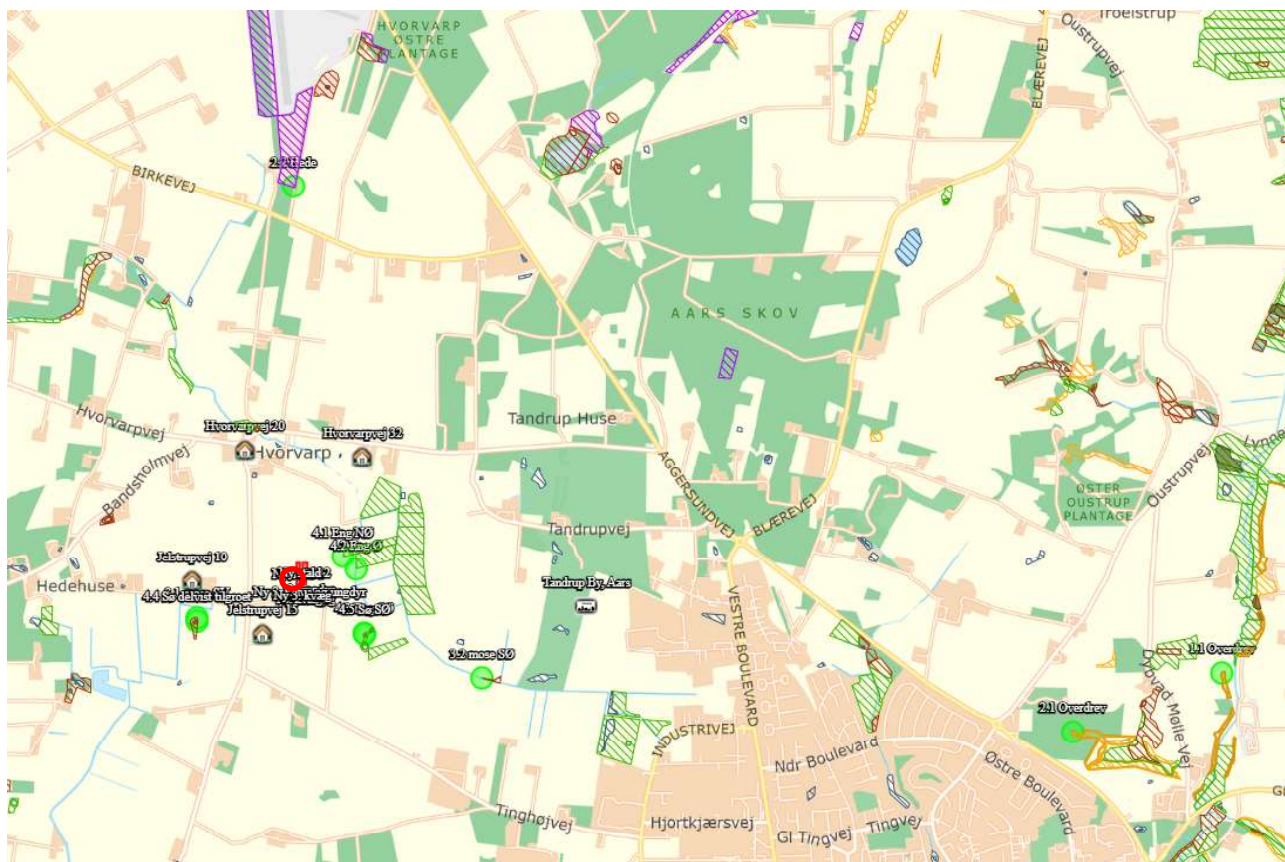
Meremission (nudrift): 4023,5 (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4.4 Sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,3	0,5
4.3 Eng SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,5	0,8
4.2 Eng Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,5	2,5	3,3
4.1 Eng NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	3,3	3,3	4,2
3.2 mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
3.1 mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5
2.2 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1.1 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Ammoniakdeposition fra ejendommen til de afsatte naturpunkter (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

De afsatte naturpunkter ses i nedenstående oversigtskort.

Oversigtsfoto – Nærmeste naturpunkter. Husdyrbrugets placering markeret med rød cirkel.

Kategori 1-natur (1.x punkter)

Nærmeste kategori 1-natur (naturpunkt 1.1) er et overdrev beliggende i en afstand af mere end 4,9 km øst for husdyrbruget. Den er placeret indenfor Natura 2000-område nr. 15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 1-natur

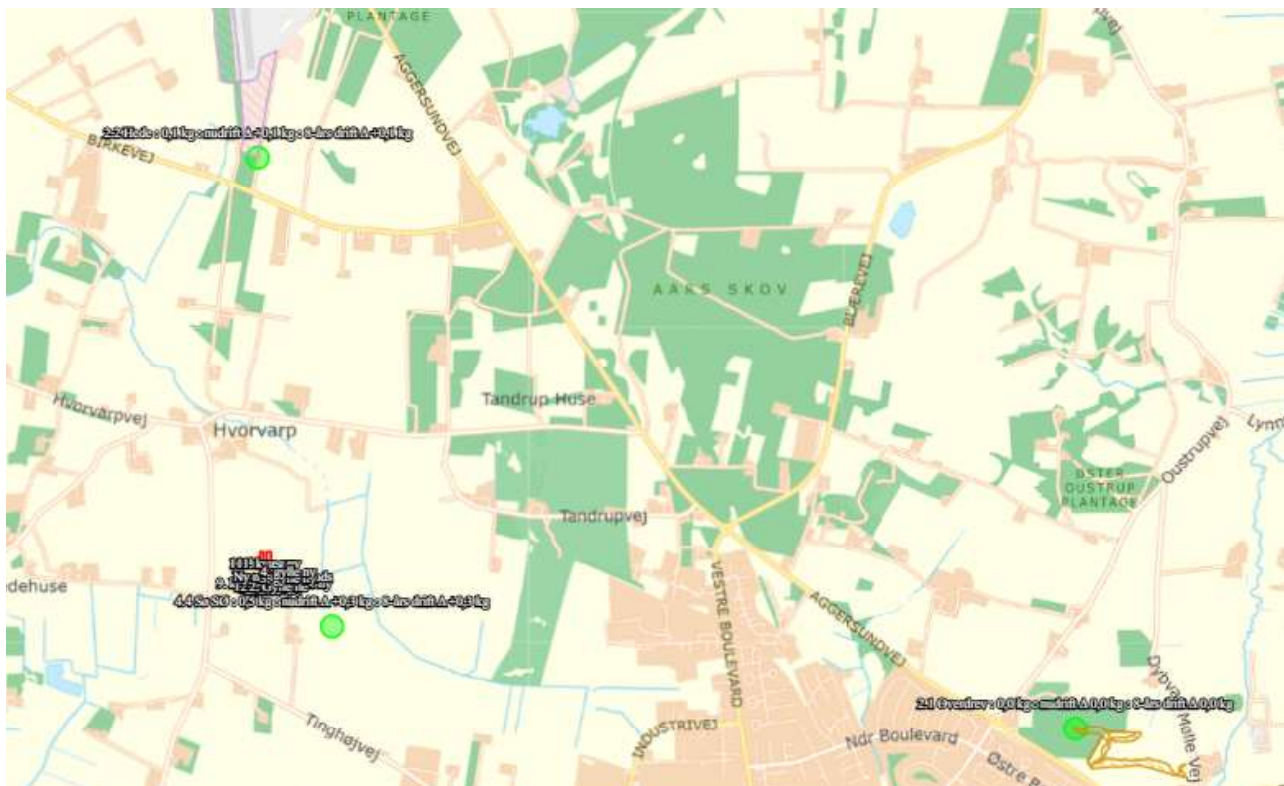
Den beregnede totaldeposition i naturpunkt 1.1 er 0,0 kg N/ha/år.

Kumulation

Der er to eller flere husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til naturområde 1.1. Det er husdyrbrugene på adressen Ndr. Borremosevej 10 og Pugholmvej 9.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

Nærmeste kategori 2-natur (naturpunkt 2.2) er en hede ca. 2,2 km nord for anlægget. Derudover er der et overdrev. Det ligger ca. 4,1 km sydøst for husdyrbruget.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 2-natur

Den beregnede totaldeposition i naturpunkt 2.1 er 0,0 kg N/ha/år og i naturpunkt 2.2 er 0,1 kg N/ha/år.

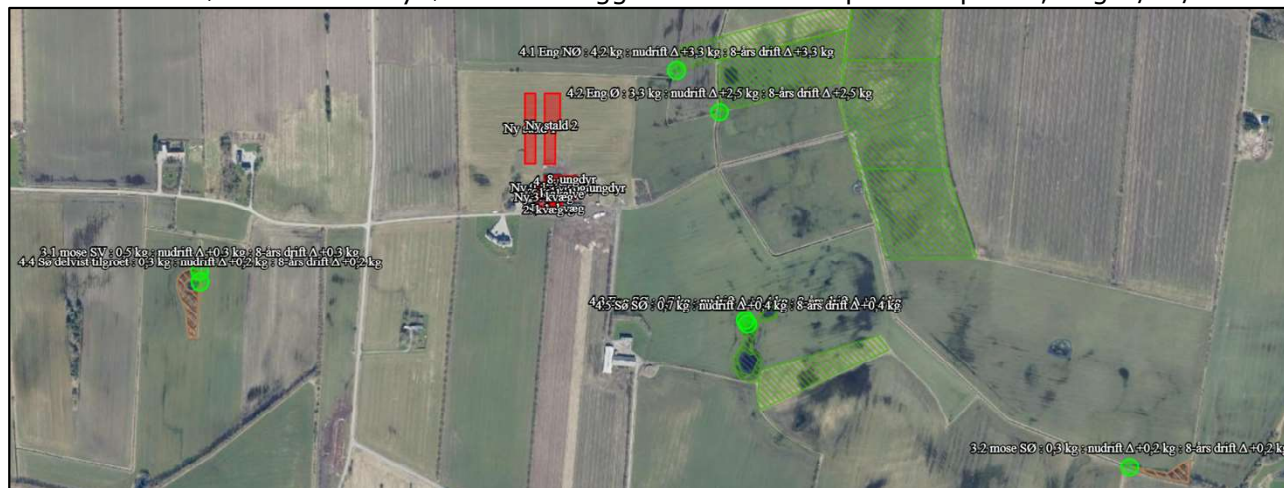
Kategori 3-natur (3.x punkter)

Der er registreret to moser i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Resultat af merdeposition i de x naturpunkter er:

3.1 mose SV 573 meter sydvest for anlægget har en merdeposition på +0,3 kg N/ha/år

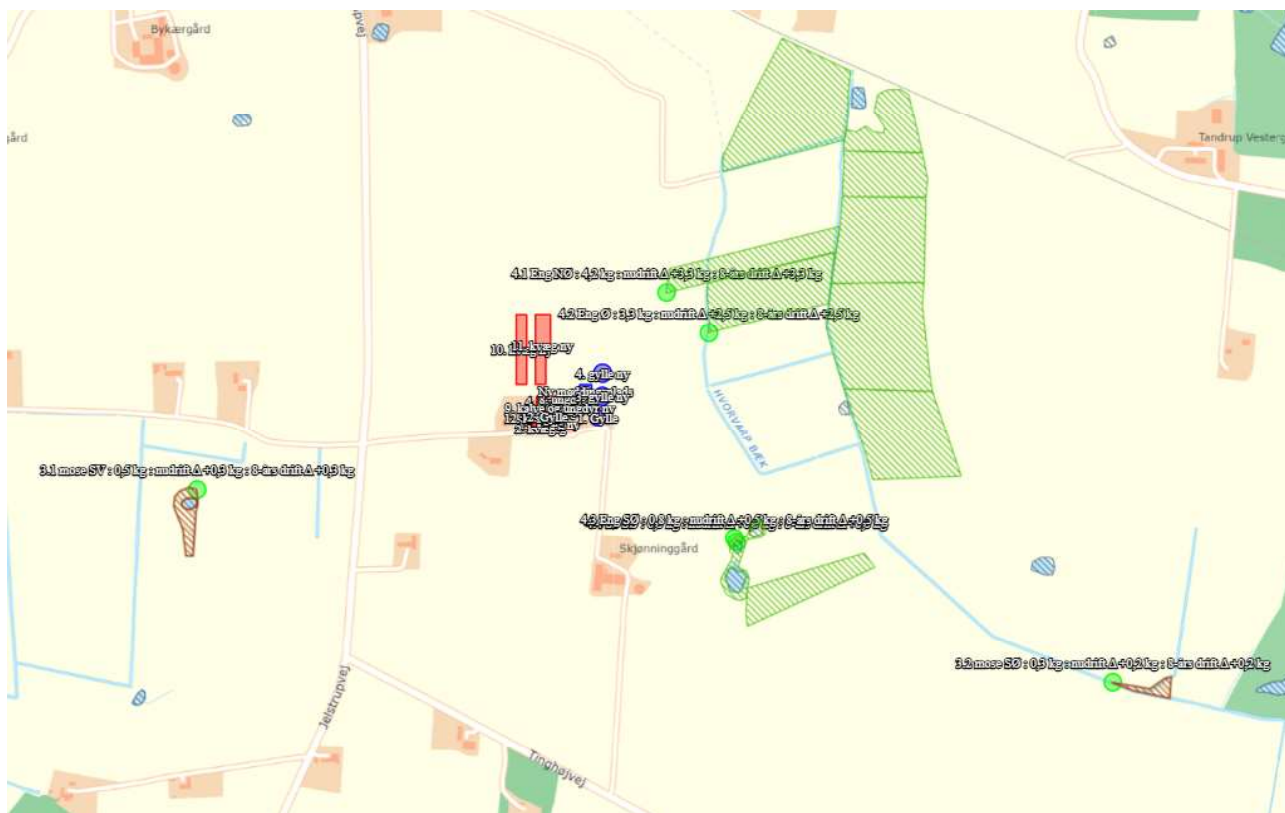
3.2 mose SØ 971 meter sydøst for anlægget har en merdeposition på +0,2 kg N/ha/år

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 3-natur og øvrig natur

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur (§3-natur) (4.x punkter)

Nærmeste naturpunkter består af enge beliggende nord/nordøst og sydøst for anlægget samt mindre søer placeret i mose eller eng.

Oversigtsfoto – Nærmeste naturpunkter. Husdyrbrugets placering i forhold til naturpunkter.

Depositionsberegninger viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger ud over 1 kg/ha/år til naturpunkt 4.3 (eng mod sydøst), 4.4 (sø mod sydøst). Kravene er derfor umiddelbart overholdt.

Der er registreret en større sammenhængende ferskeng mod øst/nordøst, beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at ændringerne på husdyrbruget giver anledning til en merdeposition af ammoniak over 1 kg N/ha/år. Der er beregnet til to forskellige punkter på engen.

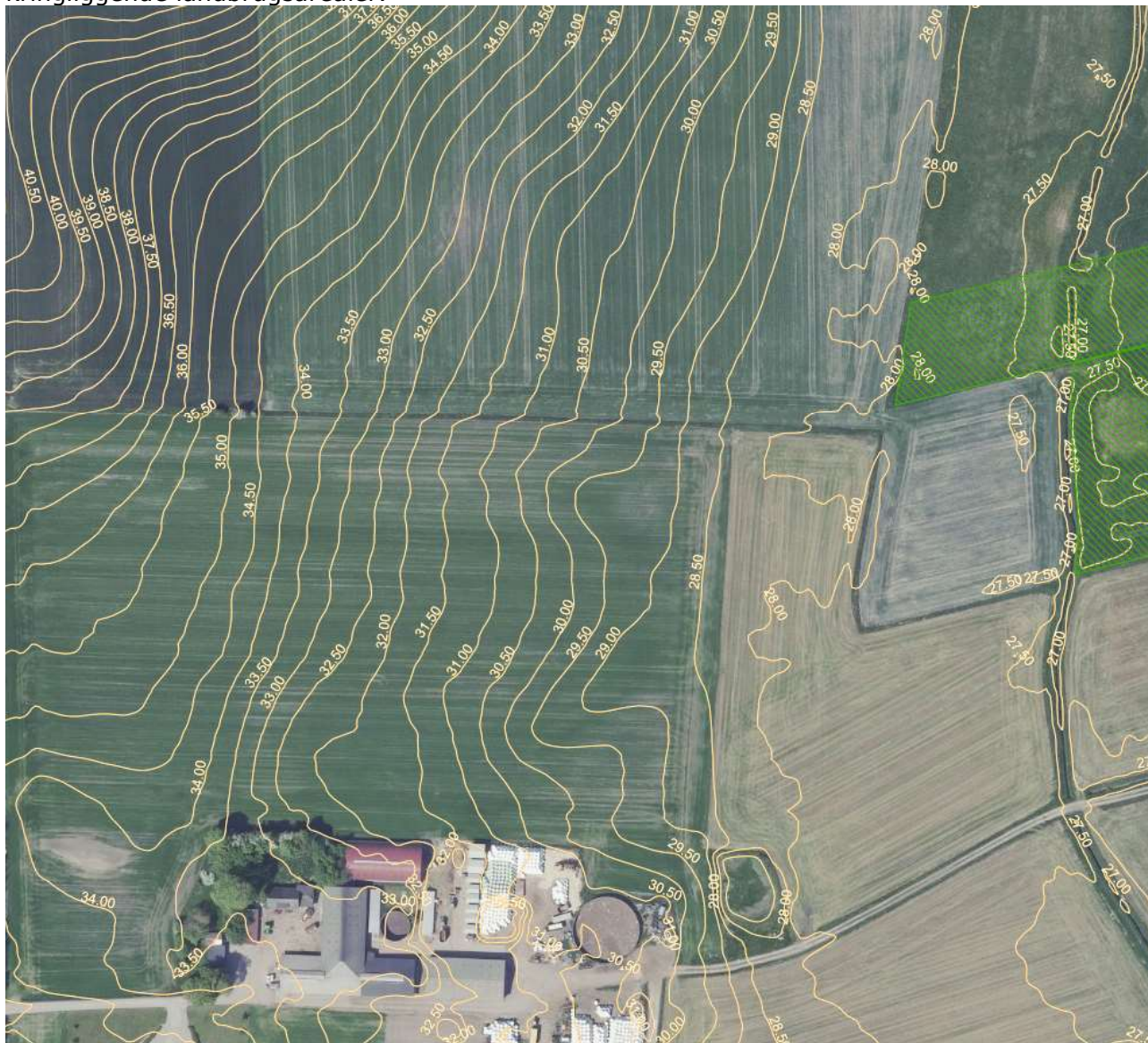
Beregninger viser, at ændringerne på husdyrbruget giver anledning til en merdeposition til engarealet (naturpunkt 4.1 og 4.2) på hhv. 3,3 og 2,5 kg N/ha/år og en totaldeposition på hhv. 4,2 og 3,3 kg N. Engen vurderes ikke at være ammoniakfølsom da den forventes at være næringsstofpåvirket som følge af nærheden til husdyrbrugets staldanlæg og dyrket mark.

Engen er §3 beskyttet natur og beliggende ca. 161 m nordøst for anlægget (naturpunkt 4.1). Merdepositionen i punktet 4.1 er 3,3 kg N/ha/år, hvis der indføres teknologi til reduktion af ammoniak i henhold til lovgivningens generelle krav. Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til §3 beskyttet natur, da merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

På Miljøgis oplyses det at baggrundsbelastningen for samlet deposition af kvælstof på arealet er 13,9 kg N/ha/år i et gennemsnit over 3 år for perioden 2020-2022 <https://miljoegis.mim.dk/cb-kort?profile=husdyr2017>.

Den samlede belastning på engarealet (totalbelastning + baggrundsbelastningen) er maksimalt på 18,1 kg og derved i den lave ende af tålegrænse intervallet (15-25 kg) for naturtypen.

Engen er placeret i et område i landskabet som er kuperet. Som det ses på nedenstående billeder, dyrkes markerne nord, syd og vest for engen. Markerne ligger så de skråner ned mod engen. Det vurderes derfor at engen er stærkt påvirket af afstrømning og erosion fra de omkringliggende landbrugsarealer.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturtyper omkring anlægget samt Natura-2000 område

Natura-2000 afgrænsningen ligger ca. 4,9 km øst for anlægget. Der er beregnet deposition af ammoniak til kanten af Natura-2000 afgrænsningen. Depositionen af ammoniak i dette punkt overholder de fastsatte kriterier for maksimal totaldeposition. Totaldepositionen er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, så ammoniakbidraget ikke fører til en negativ tilstandsændring af naturområderne indenfor Natura-2000 udpegningen. Da naturpunkterne er placeret langs afgrænsningen hen mod husdyrbruget, vil ammoniakbidraget falde med afstanden fra anlægget. Det kan derfor konkluderes, at områder længere inde i Natura-2000 området vil have et ubetydeligt til ingen bidrag af ammoniak fra anlægget.

Der er foretaget beregninger til de nærmeste naturtyper indenfor hver kategori. Til naturtyperne indenfor 1.000 meter er der beregnet deposition i forskellige vindretninger og ruheder. Det vurderes, at der er beregnet til alle relevante naturområder i forhold til husdyranlæggets samlede ammoniakemission, vindretninger samt ruheder.

De beregnede totaldepositioner for kategori 1-natur overstiger ikke 0,2 kg N/ha/år. Naturtyperne ligger tæt på grænsen af Natura 2000-området nærmest anlægget. Det vurderes, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 1-naturtyper indenfor Natura 2000-området, da husdyrbruget eksistens ikke vil påvirkes ved andre husdyrudvidelser som bidrager til kumulation.

Beregnet totaldeposition for kategori 2-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at der er andre udpegede heder eller overdrev i nærområdet, der bør være omfattet af kategori 2-natur, hvortil der kan beregnes en større totaldeposition. Det vurderes derfor, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 2-naturtyper.

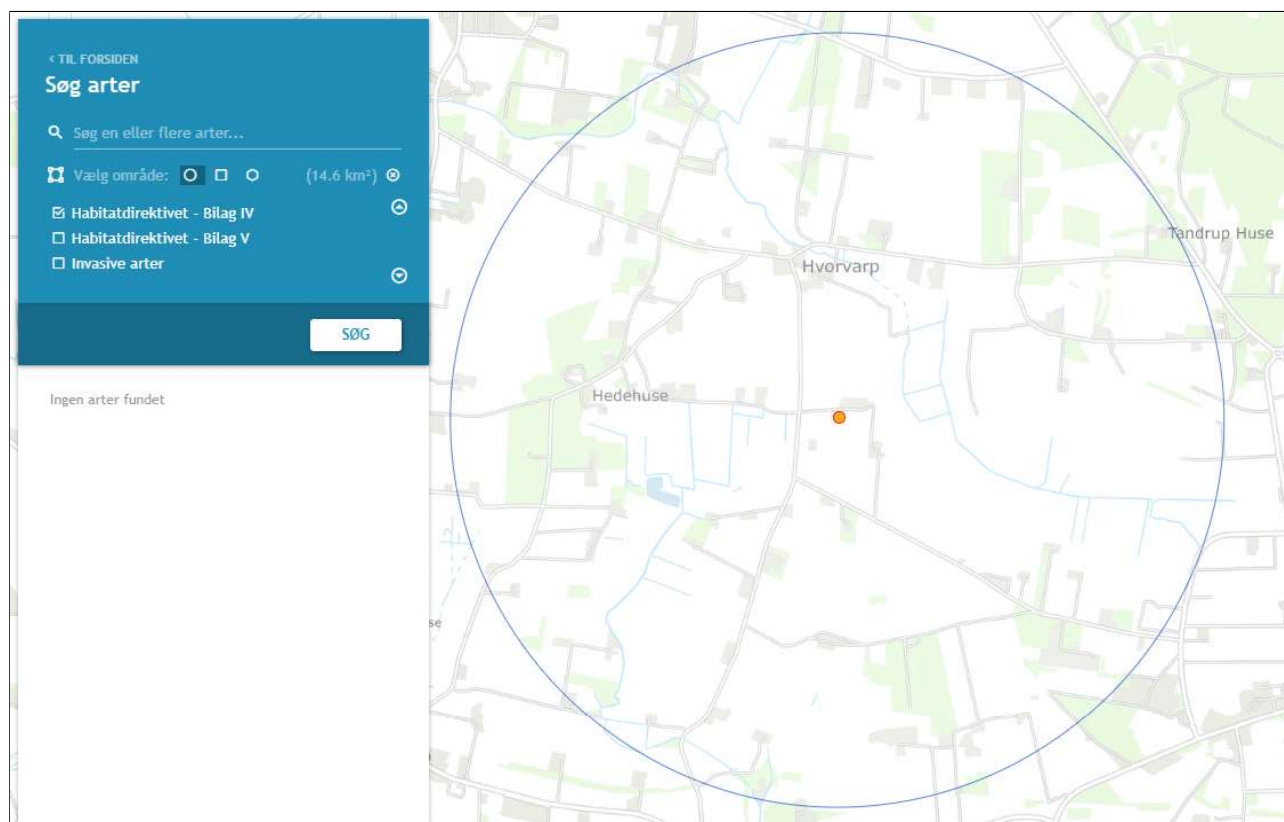
Den beregnet meremission til alle kategori 3-naturtyper overstiger ikke 1 kg N/ha/år hverken i forhold til 8-års drift eller nudrift. Det vurderes derfor at der ikke er behov for yderligere vurderinger.

Den beregnet meremission til øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper vurderes heller ikke at være væsentlig, da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, hvilket ikke bør bidrage til en negativ tilstandsændring.

Ammoniakbidrag på øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper (naturpunkt 4.1 og 4.2) vurderes heller ikke at være væsentlig, da enge i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme pga. deres placering, hvor de vurderes at være næringsstofpåvirket som følge af nærheden til husdyrbrugets staldanlæg og dyrket mark.

3.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)

Der er foretaget en søgning over registreret fund af bilag IV-arter i statens kortdata på <http://naturdata.miljoeportal.dk> eller <https://arter.dk/> indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 2 km fra anlægget.

De ændringer der sker ved ændring af eksisterende bygningsanlæg anses ikke som muligt potentielle leve, yngle eller rasteområder for Bilag IV arter.

De ændringer der sker ved opførelse af nye anlægsdele, vil foregå på arealer der i forvejen påvirkes ved drift af markjorden. Området hvor der skal bebygges anses derfor ikke som mulige potentielle til leve, yngle eller rasteområder for Bilag IV arter.

Der inddrages ikke uberørte arealer med krat o.lign. til bygninger eller tekniske anlæg.

Den forøgede ammoniakemission fra anlægget vurderes ikke at påvirke levesteder eller vegetation omkring anlægget. Tilstanden omkring anlægget er således uændret ved projektet og påvirker ikke potentielle leve, yngle eller rasteområder.

Vurdering Bilag IV-arter (biologisk mangfoldighed)

I henhold til naturdata.dk er der ikke registreret arter omfattet af habitats direktivets Bilag IV indenfor en afstand af 2 km fra husdyrbruget. Projektet påvirker ikke tilstanden i søer omkring anlægget og ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende bygninger eller beplantninger omkring anlægget skulle huse Bilag IV-arter, hvorfor det vurderes at projektet har en neutral effekt på kendte levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Potentiel forekomst i området af Bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da der ikke fjernes potentielle levesteder for Bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte projekt og projektet ikke vurderes at medføre tilstandsændringer for omkringliggende naturområder, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på potentielle levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter. Opdyrket arealer vurderes ikke at være områder der anvendes af Bilag IV-arter til leve, raste eller yngleområder.

3.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

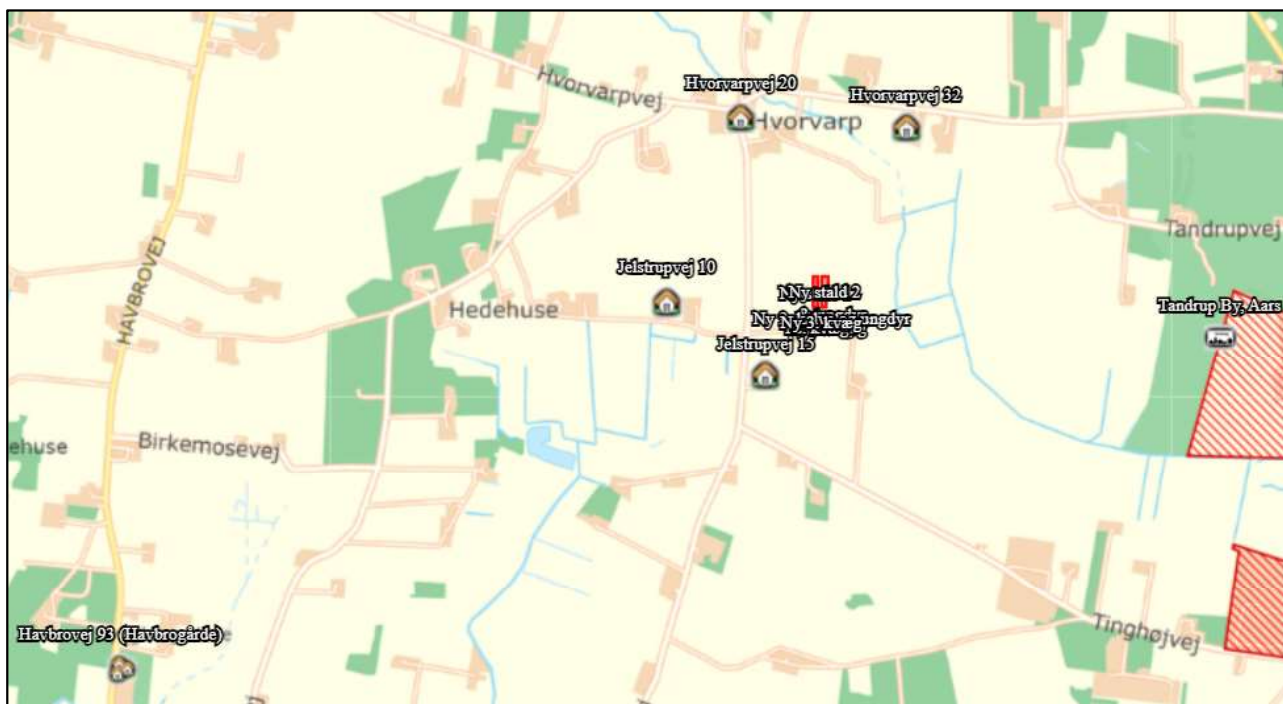
Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning af staldanlægget i husdyrgodkendelse.dk og lugtemissionen pr. staldafsnit.

Lugtgenæafstanden i husdyrgodkendelse.dk beregnes efter to modeller. FMK-modellen, som har været anvendt siden slut 1990'erne og en standardiseret OML-model, i husdyrgodkendelse.dk kaldet "NY". Resultat af lugtberegningen vises ved den model, som beregner den største genæafstand.

Der skal foretages lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. og Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område i landzone omfattet af Husdyrbruglovens § 6 stk. 2, eller nærmere end 100 m fra enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er et andet husdyrbrug og 20 pct., hvis der er to eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra enkelt bolig, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Lugtreducerende teknologi

Der er ikke anvendt miljøteknologier til at reducere lugt fra anlægget.

Resultat af lugtberegning

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hvorvarpvej 20	0	FMK	124,3	124,3	783,5	Ja
 Hvorvarpvej 32	0	FMK	124,3	124,3	749,5	Ja
 Jelstrupvej 10	0	FMK	124,3	124,3	608,2	Ja
 Jelstrupvej 15	0	FMK	124,3	124,3	368,1	Ja
 Havbrovej 93 (Havbrogårde)	0	NY	389,6	389,6	3087,1	Ja
 Tandrup By, Aars	0	NY	567,8	567,8	1555,9	Ja

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Der er foretaget lugtberegning til de fire nærmeste enkelt boliger.

- Hvorvarpvej 20 placeret 783,5 m nordvest for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 124,3 m.
- Hvorvarpvej 32 placeret 749,5 m nordøst for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 124,3 m.
- Jelstrupvej 10 placeret 608,2 m vest for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 124,3 m.
- Jelstrupvej 15 placeret 368,1 m sydvest for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 124,3 m.

Nærmeste samlet bebyggelse er Havbrogårde (Havbrovej 39). Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse, beregningen viser at lugtgeneafstanden er uden korrektion og dermed 389,6 meter. Da den fysiske afstand er over 3 km, er geneafstanden overholdt med stor margin.

Nærmeste byzone er Tandrup By, Aars, som er placeret over 1,5 km øst for staldanlægget. Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse er 567,8 meter. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til byzonen.

Det samlede resultat er dermed at lugtgenekriterierne er overholdt for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand.

Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener ud over hvad der kan forventes ved enkelt bolig, byzone eller samlet bebyggelse.

3.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

På situationsplan med tilhørende tabel nedenfor ses anlægsoplysninger samt hvor støjklender er placeret.

Nr.	Støjklender	Noter	Nr.	Indretninger	Noter
A	Ind- og udlevering af dyr		1	Olietanke	I maskinhus
B	Omrøring af gylletank		2	Spildolie	I maskinhus
C	Overjordiske gyllepumper	Ved fortanke	3	Fortank	

D	Aftipning af foder	I ny foderlade	4	Rengøringsmidler	I malkestald
E	Luftkompressor	I maskinhus	5	Septiktank	Syd for stuehus
F	Højtryksrenser	I staldanlæg og evt. ved tom møddingsplads	6	Affaldscontainere	Vest for 12. kvæg
G	Plansiloanlæg		7	DAKA	Ved indkørsel til husdyrbruget
H	Hjemmeblanding af foder jf. afsnit 3.7.3	På plansiloanlæg ved ny foderlade	8	Vaskeplads	På tom møddingsplads m. afløb til ny opsamlingstank
I	Malkestald		9	Mælketank	Ved malkestald
J	Vask af kalvebokse	På tom møddingsplads m. afløb til fortank			

Situationsplan med tabel for støjkloder og anlægsoplysninger

Nabobeboelser

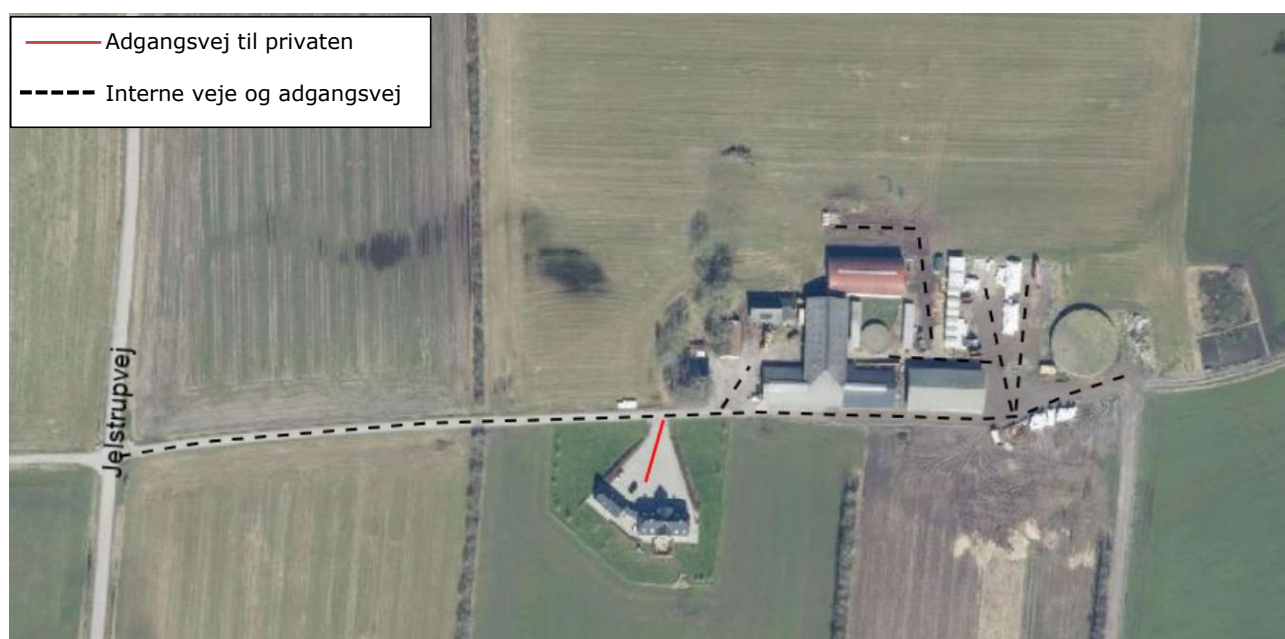
Nedenfor er potentielle gener fra husdyrbruget som transporter, støj, støv, fluer, skadedyr og lys beskrevet.

270 meter sydvest for anlæggets bygninger og 179 meter fra indkørsel til driftsanlægget er de nærmeste nabobeboelser placeret. Øst for anlægget er der over 1.000 meter til nærmeste nabobeboelse. Vest for anlægget er der over 450 meter til nærmeste nabobeboelse, som er et landbrug og nord for anlægget er der over 540 meter til nærmeste nabobeboelse, som er et landbrug.

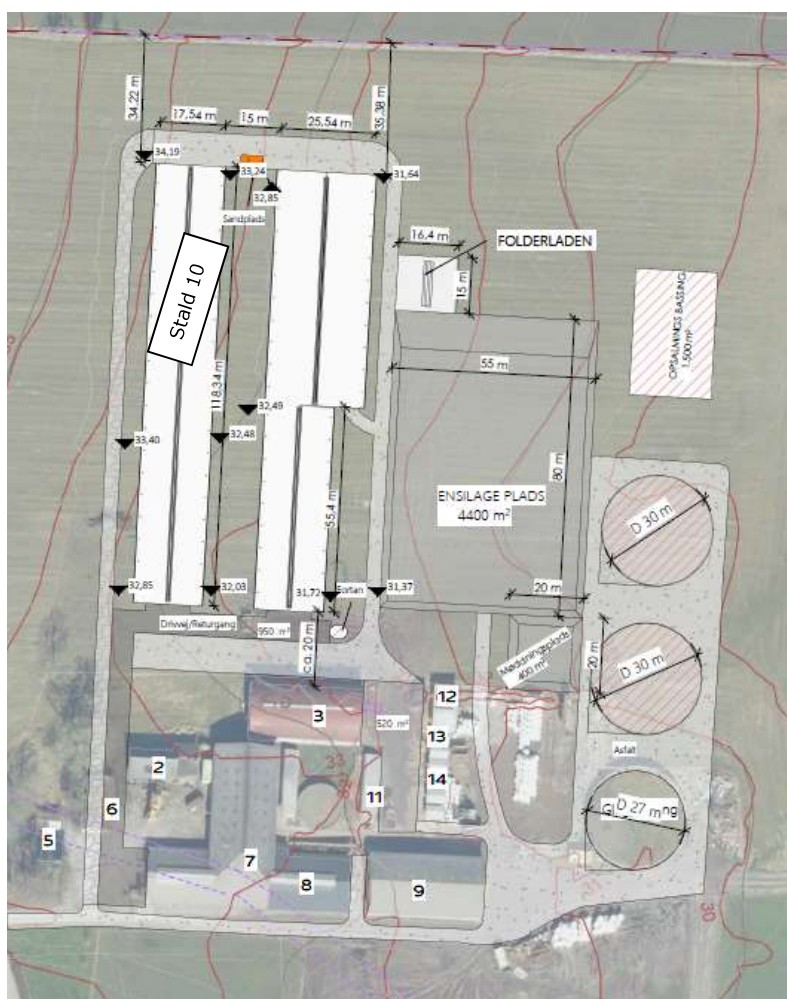
3.7.1. Transporter

Adgangsvej og intern transportvej

Der er én adgangsvej til ejendommen fra Jelstrupvej, tunge transporter benytter denne adgangsvej.

Adgangsvej og interne transportveje i nudrift.

Interne transportveje i ansøgt drift.

Adgangsvejen til husdyrbruget er bred, så det er let at svinge ind på grusvejen. Ved udkørsel på Jelstrupvej fra adgangsvejen til driftsanlægget er der ikke beplantninger, bygninger eller kurvede vejforløb der forhindrer gode oversigtsforhold.

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel (tur-retur).

Type	Antal transporter		kapacitet	Hyppighed	Tidsrum Transport
	Før	Efter			
Mælk	183	183		hver 2. dag	Varierende
Levering af mineraler	26	26			Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Grov foderproduktion	144	558	40 m ³		Sæsonbetonet, foregår alle ugens dage afhængig af vejrforhold. Der ensileres ca. 6 dage årligt.
Afhentning af dyr til slagteri	12	26		Jævn fordelt hen over året	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Afhentning af dyr til anden ejendom	18	18		Jævn fordelt hen over året	6.00 – 18.00
Udbringning af gylle	148	498*	20 tons	Primært i forår, sommer og efterår	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage, men vil også finde sted i weekender/helligdage afhængig af vejrforhold.
Udbringning af dybstrøelse	0	0	Leveres til biogas	Sæson primært efterår og nogle dage i foråret	7.00-23.00

Dybstrøelse til biogas	52	52	35 tons	En gang om ugen	Varierende.
Afhentning af døde dyr	18	18		6.00 – 18.00	Jævn fordelt hen over året
Levering af sand til sengebåse	0	10			Hverdage i normal arbejdstid
Levering af fyrings- og diesellole	12	12		Ved behov	6.00 – 18.00
Levering af halm	6	6		Jævn fordelt hen over året	8.00-23.00
Afhentning af dagrenovation	26	26		Jævn fordelt hen over året	6.00-18.00
Afhentning af emballage/papir/pap	12	12		Månedligt/ Ved behov	6.00-18.00
Afhentning af jern til skrot	1-3	1-3		Ved behov	6.00-18.00
Afhentning af spildolie	1	1		Ved behov	6.00-18.00
Vedr. Markbrug**					
Levering af såsæd til markbrug	2	0		To gange om året	6.00-18.00
Levering af sprøjtemidler til markbrug	4	0		Forår/efterår	6.00-18.00
Levering af gødning markbrug	2	0		to gange om året (forår)	6.00-18.00

Transporter til og fra ejendommen.

* Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Hvis en del af gyllen i stedet flyttes med lastbil, vil antallet af transporter falde væsentligt, da lastbiler har en større kapacitet. Derudover er der ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej.

**Jorden vil fremover være bortforpagtet, med aftale om levering af husdyrgødning og tilbagekøb af afgrøder.

Bemærk at ovenstående er en vurdering af antallet af transporter ud fra den fremtidige produktion, og der er derfor usikkerhed forbundet med det reelle fremtidige antal transporter.

Det samlede antal af årlige transporter forventes at blive øget fra 669 til 1.449 med det ansøgte projekt.

Det er primært transporter med grovfoder til ensilering, afhentning af dyr til slagteri, udbringning af flydende husdyrgødning samt levering af sand til sengebåse der stiger.

Transporter som levering af kraftfoder, mineraler, diesellole, transporter der afhenter døde dyr, dyr til slagteri eller affald, samt transporter med mælk, m.fl., er transporter hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker dog primært indenfor normal arbejdstid fra 6.00-18.00.

Der vil i perioder være flere transporter, eks. ved udbringning og når der ensileres. Transporter som f.eks. hjemtagning af halm og afgrøder, eller udbringning af husdyrgødning til markarealer, er sæsonbetonede transporter der foregår i forbindelse med markarbejde i foråret, sommer og høst. Jorden er bortforpagtet med aftale om at husdyrbruget leverer husdyrgødningen mens forpagter udbringer husdyrgødning/afgasset biomasse, og vil stå for markarbejdet. Husdyrbruget tilbagekøber afgrøder fra forpagter. Udbringning og ensilering vil normalt foregå i hverdage og indenfor normal arbejdstid, men ansøger forbeholder sig muligheden for at køre husdyrgødning ud samt ensilere i weekender og udenfor normal arbejdstid, afhængigt af vejrforholdene. Dette forbehold tages bl.a. for i at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen, samt da vejrforhold kan begrænse perioden for ensilering.

Transporter som f.eks. hjemtagning af grovfoder til ensilering eller udbringning af husdyrgødning til markarealer er transporter som er sæsonbetonede i forbindelse med markarbejde i foråret, i høst og i efteråret. Ved sæsonarbejde vil der kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Der leveres i nudrift dybstrøelse til biogas.

Hvis husdyrbruget på et senere tidspunkt vælger at leverer flydende husdyrgødning til biogas vil det betyde yderligere 5 ugentlige transporter inden for normal arbejdstid i hverdage, hvilket ikke vurderes at give gener ved nabobeboelser og øvrige boligområder.

Vurdering af transporter

Antallet af transporter øges i forbindelse med det ansøgte.

Det er primært transporter med grovfoder til ensilering, afhentning af dyr til slagteri, udbringning af flydende husdyrgødning samt levering af sand til sengebåse som øges. Da gylletankene overdækkes med telt, vil gødningsmængden og dermed også antal transporter med husdyrgødning falde med 10 % i forhold til normen.

Diverse andre transporter som ikke direkte er tilknyttet husdyrbruget vil være uændret.

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Det vurderes, at transport på interne transportveje til og fra husdyrbruget ikke giver gener ved nabobeboelser og øvrige boligområder.

Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke er beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold ved udkørsel fra driftsanlægget. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene i forhold til den øvrige trafik.

3.7.2. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget ad grusvej med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser eller andre nabobygninger i en afstand af mindre end 50 meter fra indfaldsvejen til ejendommen. Rystelser søges minimeret ved lav hastighed og hensynsfuld kørsel.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra grusvejen (over 50 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på interne transportveje.

3.7.3. Støj

Det vejledende grundlag for vurdering af støj fra husdyrbrug, er faste støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder'¹.

De faste støjgrænser er inddelt i perioder over døgnet og ugen, i dagtimerne kan støjbidraget midles over 8 timer, i aftentimerne er midlingstiden 1 time og i natperioden er midlingstiden 0,5 time. Middelværdien betegnes som det ækvivalente støjniveau i dB(A).

¹ [Ekstern støj fra virksomheder, VEJ nr. 14018 af 1. november 1984](#)

Støjbidragets maksimale spidsværdi er støj som fremkommer kortvarigt, f.eks. ved til og frakørsel på et husdyrbrug.

Et landbrug skal overholde grænseværdierne for støj i matrikelskel.

Dag	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Normalt vil de fleste støjende aktiviteter på et husdyrbrug med kvæg foregå inden for normal arbejdstid kl. 7-18. På en kvægejendom vil ind- og udlevering af dyr oftest ske i tidsrummet kl. 7-18.

Gængse udendørs støjklender på en kvægejendom er støj fra ind- og udlevering af dyr, omrøring af gylletanke og pumpning af gylle ved pumper placeret over jordoverfladen samt ensilering i plansiloanlæg, afhentning af mælk og indblæsning af foder i siloer. Derudover er transporter til og fra husdyrbruget samt intern kørsel på husdyrbruget en støjkilde.

Støjklender som kan forekomme på kvægejendomme, er kompressor til mælkekølingsanlæg, blæsere til tørring af korn, som ikke er lydsvage og/eller placeret indendørs, luftkompressor i maskinhus, samt vask med højtryksrensere udendørs.

Støjklendernes placering på ejendommen fremgår af situationsplanen under afsnit 3.7.

Støjklender	Drifttid	Tiltag mod støjklender
Indlevering af dyr	Dagtimer, kortvarig	
Udlevering af dyr	Kan finde sted i natperioden, kortvarig op til 30 min	
Afhentning af mælk	Kan finde sted i natperioden, kortvarig op til 10 min	Fra mælketanken er der hhv. mere end 260 meter og 460 meter til nærmeste nabobeboelser som ikke er ejet af ansøger.
Omrøring af gylletank	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning primært i forårsmåneder og få dage i efteråret. – primært dagtimer men kan forekomme i aftentimer.	Placeret på østsiden af staldanlæg med god afstand til nabobeboelser.
Overjordiske gyllepumper	Dagtimer	Placeret overjordisk på fortank og afskærmet af driftbygninger
Ensilering af grovfoder	Dag- og aftentimer ved sæsonarbejde, ca. 6 dage	
Aftipning af foder	Dagtimer	I foderlade
Malkning, malkeanlæg, kompressor til malkeanlæg	Hver dag kl. 6.30-12-30 og kl. 18.30-0.30	Malkningen foregår indendørs. Kompressoren til malkeanlægget er placeret indendørs.
Vakuumpumpe, malkeanlæg	I forbindelse med malkning	Vakuumpumpen er placeret på sydsiden af malkestalden i en isoleret afskærmning, hvorved støj mindskes til omkringboende
Elektrisk foderanlæg	Dagtimer	Det elektriske foderanlæg er støjsvagt og er placeret indendørs i kostalden samt ungdyrstalden
Transport med dyr	Dagtimer, kortvarig op til ca. 30 min	Kvier flyttes til kviehotel på Tinghøjvej 22, flytningen sker ca. hver 3. uge.
Højtryksrensere (vask)	Dagtimer Der vaskes kalvehytter ca. 1 gang om måneden	Kalvehytter vaskes på den nye møddingsplads når der ikke opbevares husdyrgødning på pladsen. Placeringen gør at bygningsmassen mindsker støj for omkringboende
Intern kørsel	Dagtimer og aftentimer ved sæsonarbejde	

Transport- til og fra ejendommen	I forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning kan der forekomme transporter i aftenperioden.	
Luftkompressor	Dagtimer	Indendørs i maskinhus

Støjklider, drift tid og tiltag mod støjklider

Ind- og udlevering af dyr. Omrøring af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet støjkilde, da omrøring normalt kun finder sted forud for udbringning af husdyrgødning i forår, sommer og efterår. Støjklider som er inde i bygninger, er generelt lydsvage. Støjende aktiviteter på et husdyrbrug vil meget sjældent foregå samtidigt.

Udover støjklider fra anlægget kan der forekomme støj som følge af transporter til- og fra husdyrbruget og intern transport på husdyrbruget.

Antallet af transporter øges som følge af det ansøgte, idet der primært bliver flere transporter med foder, dyr og husdyrgødning. Støj som følge af transporter finder primært sted i dagtimer. Udbringning af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet aktivitet, som også kan foregå udenfor almindelig arbejdstid i sæsonen. Antallet og typen af transporter er beskrevet under afsnit 3.7.1 transporter.

Transport ud af bedriften sker så vidt muligt indenfor normal arbejdstid. De transporter som primært kan ske udenfor normal arbejdstid, er ved levering af slagtedyr, hvilket vil ske ca. 1 gang hver 2. uge. Derudover vil det være transport med husdyrgødning i sæsonen som kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Transporter forbi nabobeboelser vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra støj fra anden vejtransport. Transporter er beskrevet under afsnit 3.7.1 transporter.

I forbindelse med projektet vil der ikke tilkomme andre typer af støjklider end dem som allerede forekommer på ejendommen ved nuværende drift.

Vurdering af potentielle støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjklider samtidig. Flere af støjkliderne er kortvarige eller sæsonbetonede. Aktiviteter i bygninger vurderes at være så lydsvage, at de ikke vil bidrage til støjgener.

Ind- og udlevering sker nord og syd for anlægget, hvor der ikke er naboer tæt på. Omrøring af husdyrgødning finder sted i gyllebeholderne, som er lokaliseret øst for husdyrbruget og dermed også i god afstand fra naboer. Aftipning af foder finder sted i foderlade øst for bygninger. Da staldanlægget er placeret mellem naboer og støjkliderne vurderes det at bygningerne vil virke støjdæmpende.

Da langt hovedparten af støjkliderne finder sted i dagtimer og der er mere end 260 meter til nærmeste nabo forventes støj som følge af aktiviteter på husdyrbruget ikke at udgøre en væsentlig gene for omkringboende.

3.7.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med valseanlægget.

Støvkilder	Driftstid	Tiltag mod støvkilder
Elektrisk foderanlæg	Dagtimer	Det elektriske foderanlæg er placeret indendørs i kostalden
Levering af foder		Leveres indendørs i foderlade
Intern kørsel	Dagtimer Aftentimer ved sæsonarbejde Se afsnit 3.7.6	Store dele af de interne transportveje er asfalteret
Transport- til og fra ejendommen (>3.500 kg)	Se afsnit 3.7.6	

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter, især da kraftfoder og mineraler leveres i foderladen.

Der kan forekomme støv i staldene fra foder, gødning, afstødning af hud og hår fra dyrene og strøelse.

Adgangsvejen til ejendommen samt de interne transportveje er grusveje. En del af de nye transportveje vil blive asfalteret. Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder.

Aflæsning af foder og blanding af foder vurderes ikke at forårsage væsentlige støvgener. Aftipning af foder kan give kortvarige støvgener nær foderladen.

Nærmeste nabo (landbrug ejet af ansøger) er beliggende ca. 212 m fra staldanlægget. Nærmeste øvrig nabo er beliggende ca. 260 m fra staldanlægget. Der vurderes derfor ikke at støv fra virksomhedens aktiviteter vil være til væsentlig gene for de omkringboende.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene ved nabobeboelser.

Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da foderblandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der ikke ske en væsentlig forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Transportvejene bliver primært asfaltbelagte, og støvgener i forbindelse med transport er derfor begrænset. Nærmeste nabo som er et landbrug ejet af ansøger ligger sydøst for ejendommen, mens nærmeste øvrig nabo ligger sydvest for ejendommen, og støv fra virksomhedens aktiviteter vurderes derfor ikke at give forøgede gener.

Den væsentligste kilde til støv vil kunne forekomme i forbindelse med færdsel på grusbelagte køreveje i tørre perioder. Med en afstand på minimum 179 m fra nærmeste nabobeboelse til indfaldsvej til anlægget vurderes det, at der ikke under normale situationer vil kunne forekomme støvemissioner ved transport, der kan give anledning til væsentlige gene ved nabobeboelser.

Støv i forbindelse med transporteres søges mineret ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

3.7.5. Lys

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. I staldene vil der være automatisk styret belysning. Der vil være vågelys om natten/de mørke timer til at sikre at dyrene kan orientere sig.

Udendørsbelysningen består af orienteringslys ved indgange til bygninger og en enkelt projektør placeret på gavlen af de nye staldbygninger. Projektørerne peger nedad og er kun tændt i forbindelse med at køerne drives via drivgangen over i malkestalden. Der bliver ikke opsat projektører til oplysning af større områder.

Der vil forekomme lys fra kørsel med maskiner, bl.a. i forbindelse med fodring og når der etableres ensilagestakke. Etablering af ensilagestakke er sæsonbetonet, og kan, afhængig af vejrforhold, foregå udenfor normal arbejdstid og i weekender.

I forbindelse med udvidelsen ændres der ikke på lyskilder, som evt. kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. For et husdyrbrug af den ansøgte størrelse og karakter vil der uundgåeligt forekomme lys. Det vurderes dog at det er søgt at holde lyskilder på et minimum, bl.a. ved at der anvendes automatisk styret belysning i staldene, og da der kun opsættes orienteringslys udenfor bygningerne.

Med disse tiltag vurderes det, at lys fra anlægget ikke vil virke generende for naboer eller passerende trafik. Lys fra daglig kørsel vil hovedsageligt være af kort varighed, mens sæsonbetonet kørsel vil være af varierende varighed. Daglig og sæsonbetonet kørsel er nødvendige for ejendommens drift, og forventes ikke at give unødige gener.

3.7.6. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Den viden der er om fluer tyder ikke på, at fluer udvikles i gyllebeholdere uden teltoverdækning da flydelaget er for tørt. I gyllebeholderne med teltoverdækning vil fluer ikke kunne overleve pga. de høje temperaturer under dugen.

Evt. foderspild fjernes løbende og der holdes rent på ejendommen.

Rotter

Rotter bekæmpes via kommunal bekæmpelse.

Fluer

Der holdes der rent på ejendommen og fast gødning samt dybstrøelse leveres jævnligt til biogas.

Stuefluer bekæmpes ved hyppig udmugning og udvanding med neporex, der bekæmper flueopformering allerede på larvestadiet. Der er desuden ophængt fluepapir.

Møddingspladsen overdækkes jf. gældende lovgivning. Overdækning forhindrer at udklækkede fluer kan overleve pga. varmen under dugen.

Vurdering af skadedyr

På ejendommen vil der blive foretaget tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr. Arealerne omkring anlægget holdes ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Opbevaring af foder sker i foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

3.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Der er der bl.a. krav om førelse af logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol, udarbejdelse af gødningsregnskab og sprøjtejournal, løbende opdatering af CHR m.v. Kravene som er fastsat ved lov, er ikke omtalt i dette afsnit.

Ansøger får foretaget analyse af alt grovfoderet og laver en foderplan i samråd med fodringsrådgiver. Foderplanen bliver løbende justeret på baggrund af analyserne samt på baggrund af de endagsfoderkontroller, der bliver foretaget jævnligt.

I samråd med en planteavlsrådgiver bliver der hvert år lavet en dyrkningsplan og gødningsplan. Bedriftens brug af handelsgødning og husdyrgødning bliver hvert år indberettet til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Ansøger leverer mælk til Arla (Arlagården plus) og er derfor underlagt kvalitetsprogrammet Arlagården².

Jorden er bortforpagtet.

Bedriften indgår i en sundhedsaftale med dyrlægen. Der er derfor mindst 1 besøg hver uge af dyrlægen.

Ejendommen har ingen egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger udover miljøteknologi.

²Se <https://www.arla.dk/om-arla/vores-ansvar/kvalitet-pa-garden/>

Egenkontrol ved teltoverdækning:

1. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden Arlagården Plus og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug som træder i kraft ved godkendelsens udnyttelse, samlet vil medvirke til at driften sker på en miljømæssig forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

3.8.1. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares i henhold til bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

Døde dyr opbevares ved indkørsel til ejendommen.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Det vurderes, at døde dyr opbevares korrekt jf. bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr.

3.8.2. Affald

På IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. §6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget har ringe indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse, da foder, som er den råvarer der indkøbes absolut størst mængde, leveres uden emballage.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til staldanlægget.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild reduceres ved at kontrollere samlinger og andre steder, hvor der kan opstå utætheder. Derudover reduceres foderspild også ved at tømme fodersiloerne i foderladen inden de igen fyldes, således foderet ikke bliver hengemt.

Affaldet består primært af landbrugsplast (ensilageplast, wrapplast, bigbags), plastdunke fra bl.a. sæbe og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald (kanyler og medicinrester), jern og metal, samt papir, pap og plast fra emballering.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Opbevares i særskilt container	Afhentes af vognmand til godkendt modtageanlæg.
Landbrugsplast	Opsamles i container	Afleveres på genbrugsstation.

Genanvendeligt affald	Opbevares i sorterede fraktioner	Afleveres på genbrugsstation
Spraydåser	Opbevares i egnet beholder	Afleveres på genbrugsstation som farligt affald.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Lægemedelsrester opbevares aflåst egnet beholder. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk.	Afleveres sorteret på genbrugsstation.
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
Lysstofrør	Opbevares i en fast beholder.	Afleveres på genbrugsstation.
Spildolie, oliefiltre	Opbevares i container/spildbakke	Afleveres på genbrugsstation eller afhentes af godkendt modtager.
Jern og metal	Maskinhus / udendørs	Produkthandel
Husholdningsaffald	Container	Dagrenovation

Håndtering af affald på Husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

3.8.3. Olier og kemikalier

Olier

Der er ingen opbevaring af olier til markdrift på ejendommen.

Dieselolie til ejendommens maskiner opbevares i to overjordiske olietanke på hhv. 1.500 liter og 1.800 liter. Olietankene er placeret i maskinhus. Olietanke er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

Derudover er der et mindre oplag af smøreolie.

Der findes opsugende materiale som f.eks. kattegrus i maskinhuset til opsugning af evt. spild.

Olieaffald(spildolie)

Spildolie opbevares i lukkede tromler i maskinhuset i kar og afhentes efter behov af godkendt modtager eller afleveres på genbrugsstation.

Kemikalier

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget

Rengøringsmidler opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Der er ingen langtidsopbevaring af markkemikalier på ejendommen.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter af sæbe eller desinfektionsmidler. Det tilstræbes at anvende midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering

Det vurderes at kemikalier opbevares korrekt i kemirum uden risiko for forurening og at olietanke og olier opbevares forsvarligt med mulighed for opsamling/opsugning af evt. spil.

3.8.4. Energiforbrug

Stuehuset opvarmes med varmeanlæg tilkoblet mælkekølingsanlægget. Varmen fra mælkekølingsanlægget anvendes til opvarmning af stuehus, hvilket reducerer udledning af CO₂ til opvarmning.

Energiforbrug i form af strøm anvendes i driftbygningerne for størstedelen til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Der sker ingen egenproduktion af energi fra vindmølle, biogasanlæg eller andet.

Ud fra normtal estimeres det at energiforbruget vil være på omkring 395.196 kWh pr. år.

Der er taget flere energibesparende tiltag i brug, bl.a.:

- LED belysning i staldene
- Frekvensstyring på vakuumpumpe og mælkepumpe
- Varmegenanvendelse fra mælkekøling
- Natbelysningen er lysstyret
- Staldene er med naturlig ventilation
- Forkøling af mælk
- Serviceaftaler på malkeanlæg, traktor, foderblander og minilæsser

Energiforbruget forventes at stige med ca. 294.893 kWh i forbindelse med det ansøgte, da der opføres to nye stalde som forbruger energi til belysning og skrabeanlæg på fast drænet gulv. De nye stalde etableres med lavenergibelysning.

Der anvendes dieselolie til ejendommens maskiner.

Da anlægget bliver opført efter gældende byggestandarder, vurderes det, at energiforbruget vil ligge på et optimeret niveau for de enkelte energiforbrugende enheder.

Vurdering vedr. energiforbrug og klima

Husdyrbrugets klimapåvirkning mindskes ved at minimere elforbruget. Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftrek af produktionen.

Der anvendes energibesparende tiltag, bl.a. i form af LED belysning, frekvensstyring af vakuumpumpe og mælkepumpe, serviceaftaler til at sikre optimal drift, varmegenanvendelse fra mælkekøling samt opvarmning af stuehus via varmen fra mælkekøling.

3.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring. Det estimeres at vandforbruget vil være ca. 37.556 m³/år til husdyrbruget på Jelstrupvej 9.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Vand fra forkøling af mælken anvendes til drikkevand eller vask af malkestald.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Derudover kommer vandforbrug til mælkekøling, velfærdsrum til personale og privatbeboelse samt forsyning af ejendommen beliggende Tinghøjvej 22.

Der vil blive søgt en ny vandindvindingstilladelse til ejendom.

Spildevand

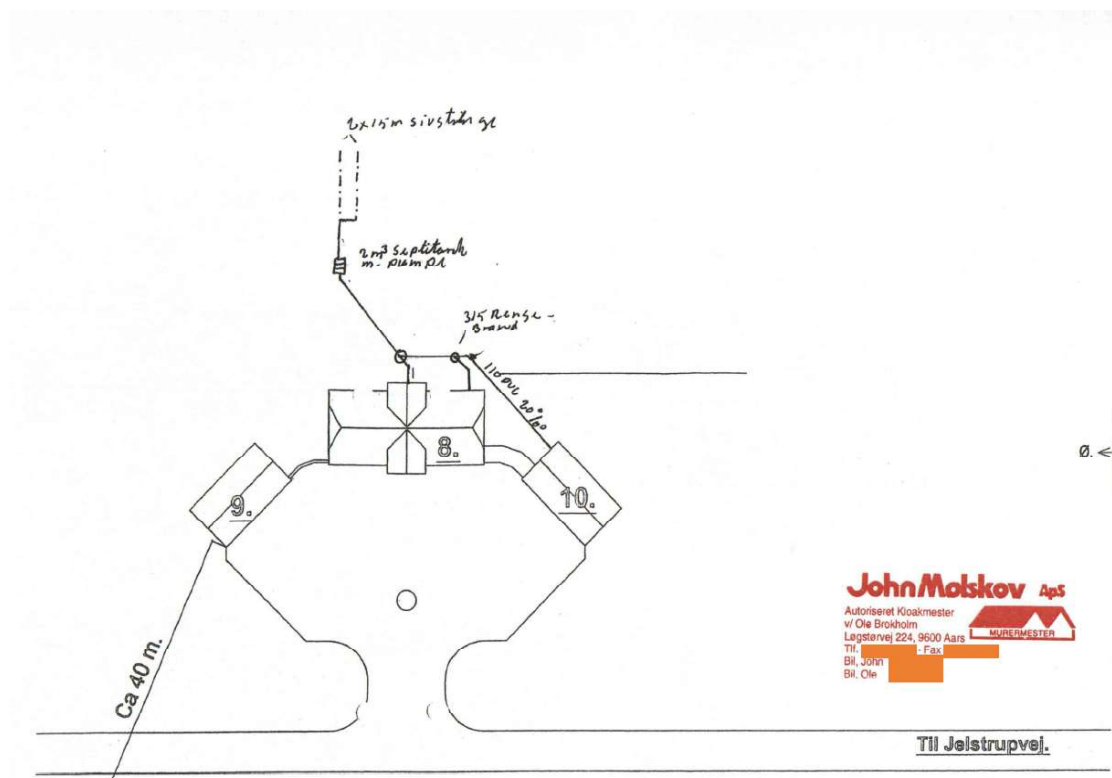
Der er opsat tagrender på det eksisterende staldanlæg. Tagvand fra det eksisterende staldanlæg udledes til diffus nedsivning i jordoverfladen.

Der etableres ikke tagrender på det nye staldanlæg. Tagvand vil blive udledt til diffus nedsivning i jordoverfladen.

Der er ingen vaskeplads på ejendommen, da transport af dyr til anlægget sker med egen vogn. Ved behov for vask af kalvehytter vil det ske på møddingspladsen når denne er tom, der vil være afløb til gyllebeholder fra møddingspladsen.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllesystem.

Der ændres ikke på udledning af sanitært spildevand fra beboelse. Sanitært spildevand fra stuehus ledes til trixtank og derfra til nedsivningsanlæg jf. nedsivningstilladelse meddelt af Aars Kommune den 7. august 2006.

Billedeudsnit fra nedsivningstilladelsen meddelt den 7. august 2006

Der er ikke sanitært spildevand i staldanlægget. Det tidligere stuehus placeret ved drivgangen vil delvis fjernes og det tilbagestående vil anvendes som personalerum med toilet. Sanitært spildevand fra denne bygning ledes til egen septiktank (septiktank 1) nord for bygningen.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og at der i den daglige drift er fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

3.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som omkostningseffektivt kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. BAT-krav for ammoniak er fastsat til et konkret udledningsniveau for ammoniak i husdyrloven.

BAT kravet indtræder ved en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH_3N pr år.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder, at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Der etableres nyt produktionsareal i forbindelse med 12. kvæg med spalter (bagskyl) i staldudvidelsen. Dette staldsystem anses ikke for BAT i nye stalde. Teltoverdækningen på gylletank 1. gylle anvendes derfor som virkemiddel til opfyldelse af BAT-kravet. Beregningen herunder viser forskellen mellem BAT-kravet og udledningen fra det ansøgte staldsystem, samt effekten af det valgte virkemiddel.

	Areal (m ²)	Emission (kg NH ₃ -N / (m ² x år))	Sum for produktionsareal (kg NH ₃ -N /år)
BAT krav ny stald	63	0,89	56
Udledning fra ansøgt staldsystem (spaltegulvstald)	63	1,16	73
Forskel fra BAT kravet			-17
Fuld effekt af overdækning af gyllebeholder 1		Effekt v. 50 % reduktion	112,6
BAT overopfyldt med			95,6
Effekt af telt krævet for at opfylde BAT-krav		7,6 % = 17,1 kg NH ₃ -N /år	

Som ovenstående beregning viser, overopfyldes BAT med 95,6 kg NH₃-N/år ved fuld effekt af teltoverdækningen af gyllebeholderen. I ansøgningsskemaet indsættes teltoverdækningen med en effekt på 7,6 %, hvorved BAT-kravet for ammoniakemissionen opfyldes.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4564	984	5548
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4581	967	5548
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C
1. kvæg	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
1a. kvæg ny	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
2. kvæg	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
3. kvæg	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
4. kvæg	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
4. kvæg	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
5. kalve	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
6. kalve	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
7. ungdyr	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
8. ungdyr	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
9. kalve og ungdyr ny	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
10. kvæg ny	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
11. kvæg ny	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
11. kvæg ny	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
11. kvæg ny	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
12. kvæg ny	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^C BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Fordampning fra gyllelagre indgår ikke i BAT-krav for produktionsarealet, men tillægges som det ses af den samlede BAT beregning ovenfor. I det konkrete projekt er fordampningen fra gyllelagre dog reduceret med 7,6 % ved teltoverdækning fra 984 kg NH₃-N til 967 kg NH₃-N pr år. Opfyldelse af krav om BAT sker ved frit valg med hensyn til hvilke staldsystemer og teknologier der vælges. Kravet stilles samlet til hele anlægget. Det betyder, at opfyldelsen af det samlede krav kan ske ved integration af teknologi i en del af anlægget, hvis det er det mest hensigtsmæssige for husdyrbruget.

I dette projekt er der valgt et staldsystem med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i *ny stald 10 og 11*. Derudover er der i *stald 11* også produktionsarealer med dybstrøelse. I *1a. kvæg* er der valgt et staldsystem med sengestald med spalter (bagskyl). Produktionsarealer i *stald 9. kalve og ungdyr*, samt *12. kvæg* er med dybstrøelse.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke krav om ammoniakreducerende teknikker, da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås. BAT-kravet er derfor opfyldt med de staldsystemer der er etableret i de eksisterende stalde.

Det vurderes at husdyrbrugets staldanlæg opfylder krav om BAT vedr. etablering af staldafsnit med dybstrøelse og fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, samt teltoverdækning af én gyllebeholder.

Det vurderes således at husdyrbrugets staldanlæg og gyllelager opfylder krav til ammoniakreduktion iht. BAT.

3.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og der vurderes ikke at være emissioner fra husdyrbruget, der har grænseoverskridende virkning.

4. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)

4.1. Beskrivelse af det ansøgte

4.1.1. Det ansøgte placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.

4.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 3.5 – 3.10. vedr. natur bilag IV-arter, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transport, rystelser, energi, vand og klima.

4.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Husdyrbrugets indretning, drift og beliggenhed er beskrevet i afsnit B. Herunder bl.a. emissioner i form af ammoniak (afsnit 3.5), lugt (afsnit 3.6), støj (afsnit 3.7.3) og støv (afsnit 3.7.4) og lys (3.7.5) som kan være til gene for omgivelserne og påvirke menneskers sundhed og trivsel. Disse forhold vil derfor ikke blive nærmere beskrevet her.

Der er i en stor del af den lovgivning der regulerer landbruget indbygget hensyn til befolkningen og menneskers sundhed. Det gælder f.eks. i forhold til hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produkterne kan sælges.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodeks udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til nabobeboelser, institutioner eller sygehuse der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for menneskers sundhed.

4.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i staldanlægget, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stald, gyllerør og gyllebeholdere udføres i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet. Derudover vil det ældre staldanlæg tages ud af drift, hvilket betyder at det ikke udgør en risiko.

Vand herunder grund- og overfladevand

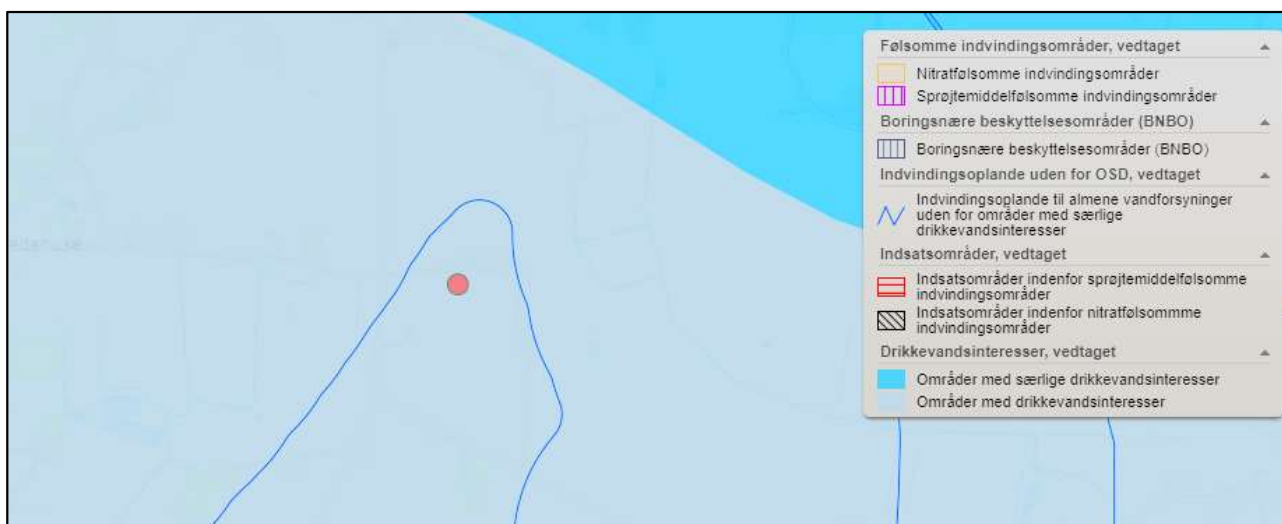
Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 3.8.5.

Gyllebeholdere kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. De eksisterende gyllebeholdere er placeret mere end 100 meter fra vandløb og søer større end 100 m².

De nye gyllebeholdere opføres med mere end 300 meter til sø og med hhv. 162 meter og 164 meter afstand til vandløb og er beliggende udenfor risikoområde.

Der bliver desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres således tab til vandmiljøet undgås. Planen udarbejdes når projektet realiseres, da det ikke er muligt at indtegne placering af brandslukker, flugtveje mv. inden projektet er færdigbehandlet i byggesagsbehandlingen.

Bygningsmassen ligger jf. den [Statslig grundvandskortlægning](#) i indvindingsoplande uden for OSD og område med drikkevandsinteresser.

Husdyrbrugets placering (rød markering) i forhold til OSD, område for drikkevandsinteresser og følsomme indvindingsområder.

Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktfurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktfurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktfurening med olie eller kemikalier til jord anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktfurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktfurening af grundvand.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 3.5 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 3.7.4 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (3.7.1) og afsnittet vedr. energi (3.8.4).

Vurdering

Transport til og fra anlægget søges løbende optimeret, ved at udnytte kapaciteten på transporterne, hvilket betyder at der så vidt muligt aftages hele træk.

4.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

4.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er opførelse af to stalde, et ny område til kalve- og ungdyrhytter og to gyllebeholdere, samt ændringer i eksisterende driftsbygninger. I forbindelse med placeringen af de nye anlægsdele har andre placeringer været i spil.

Der har været vurderet på en alternativ placering af de nye staldanlæg på markarealet syd for eksisterende maskinhus og øst for stuehus, dette vurderes at vil give en mere spredt bygningsmasse.

Anlægget er placeret ved eksisterende bygninger for at samle bygningsmassen og ligeledes give mulighed for at udnytte eksisterende lagerkapacitet til husdyrgødning.

Det ansøgte giver også mulighed for en mere fleksibel produktion idet husdyrbruget med en ny godkendelse ikke vil skulle søge på ny, hvis der opstår behov for at justere produktionen i forhold til kvægholdets sammensætning.

Alternativer til valg af teknologi

I forhold til reduktion af ammoniakfordampningen er der valg det staldsystem som giver en lav ammoniakfordampning. Som alternativ kunne der være valgt et andet staldanlæg kombineret med en teknologi (gylleforsuring).

I forhold til gylletanke forefindes ikke bedre alternativer end teltoverdækning.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. 0-alternativet vil betyde, at husdyrbruget ikke vil kunne udvise den fleksibilitet og omstillingsevne som markedet forlanger og på sigt ikke vil kunne udnytte de fordele der ligger i stordrift for at holde omkostningerne pr. produceret enhed nede.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter Husdyrbruglovens §16a til en udvidelse af staldanlægget og mulighed for fleksibilitet i produktionen, kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde Husdyrlovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

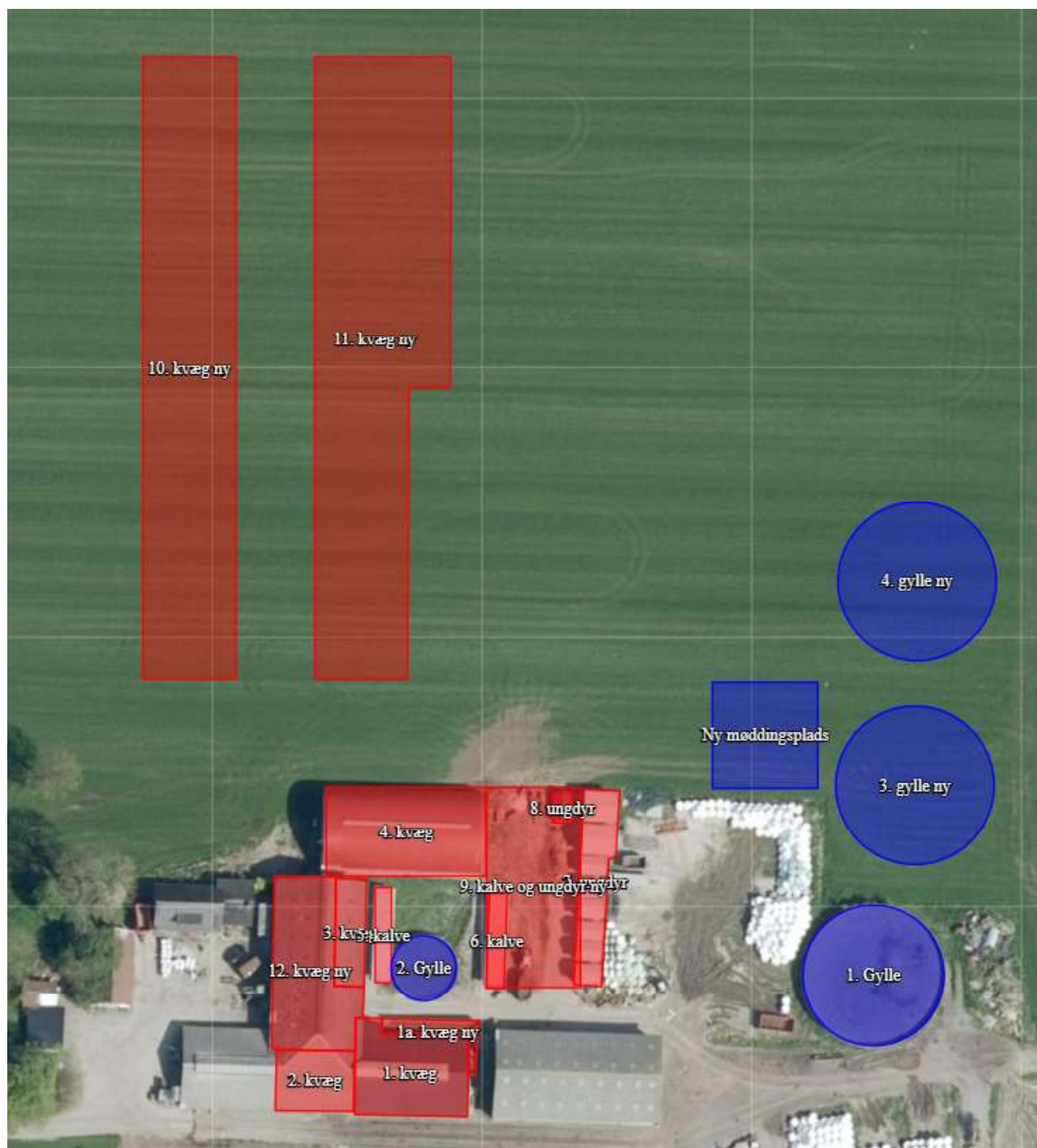
5. Bilagsoversigt

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende og nye anlæg)

Bilag 3: Datablad mælketank

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

1. kvæg

Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) - 341 m2 eksisterende produktionsareal ekskl. foderbord

1a. kvæg

Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) - 63 m2 ny udendørs foderbords areal

2. kvæg

Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) - 54 m2 eksisterende produktionsareal ekskl. foderbord

3. kvæg

Kvier på sengebåse og spalter: 114 m2 eksisterende produktionsareal

4. kvæg

Flexgruppe: 222 m2 ekskl. foderbord - Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)

Flexgruppe: 102 m2 inkl. repos men ekskl. foderbord -
 Alle kvæg; Dybstrøelse

5. kalve

15 enkeltbokse til kalve á 2,2 m2 = 33 m2
 Dybstrøelse

6. kalve

15 enkeltbokse til kalve á 2,2 m2 = 33 m2
 Dybstrøelse

7. ungdyr

Kalve på dybstrøelse areal i alt: 135 m2

8. ungdyr

Kalve på dybstrøelse areal i alt: 20 m2

9. kalve og ungdyr

Kalve på dybstrøelse areal i alt: 415 m2

10. Kvæg

2 * 105 sengebåse: $2 * 6,42 \text{ m} * 118,24 \text{ m} = 1518,2 \text{ m}^2$, sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Ekskl. krybbeareal og foderbord

11. Kvæg

105 sengebåse mod vest og 79 sengebåse mod øst
 $6,42 \text{ m} * 118,24 \text{ m} + 6,42 * 89,24 = 1332,02 \text{ m}^2$
 produktionsareal, sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Ekskl. krybbeareal og foderbord.

10 kælvningsbokse, dybstrøelse; $3,465 \text{ m} * 10 * 2,985 \text{ m} = 103,43 \text{ m}^2$ produktionsareal. Ekskl. krybbeareal og foderbord.

Goldkøer og kælvkvier, dybstrøelse med lang ædeplads; $6,15 + 0,15$ dybstrøelse + $3,5$ fast drænet gulv med skraber og ajlefløb) = $276,752 \text{ m}^2$ produktionsareal. Ekskl. krybbeareal og foderbord.

12. kvæg

Malkekvæg aflastningshold samt sygeboks søgt som flexgruppe, dybstrøelse: 220 m2 nyt produktionsareal

Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende og nye anlæg)

Tegninger af eksisterende byggeri, hentet på filarkiv.dk den 12.9.2024.

2. kvæg, 3. kvæg og 4. kvæg - BBR-bygning nr. 3 og nr. 7, fra byggetilladelse meddelt 20. august 1996:

